

HEVinnovations-ohjelman 2021–2027 puoliväliarviointi

Julkaisija: HEVi - Pks-ekosysteemisopimuksen koordinaatiohanke

Toimittajat: Suvi Hänninen ja Saana Rantsi

© Julkaisija ja tekijät

innokaupungit

HEVinnovations-ohjelman 2021–2027 puoliväliarviointi

Lokakuu 2024

Sisällys

Johdanto	3
Tiivistelmä arvioinnin tuloksista	3
Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimus: HEVinnovations	4
Ohjelman ja portfolion nykytila.....	5
Painopistekohtainen katsaus portfolioon	6
Menetelmällisten kokonaisuuksien toteutuminen portfolioissa	7
Portfolion hankkeiden toteuttajat.....	8
Haastattelut: Arvio portfolion nykytilasta ja sen roolista pk-seudun innovaatiotoiminnan kehittämisessä	9
Ohjelma suhteessa ekosysteemisopimuksen tavoitteisiin	10
Toimintaympäristöanalyysi: ”Viisi viestiä innovaatiotoiminnan kehittämiseen”	11
Toimintaympäristöanalyysi: 9 suositusta innovaatiotoimintaan	16
Kaupunkistrategiat – Ohjelma suhteessa strategioihin.....	18
Helsinki, Kasvun paikka 2021–2025.....	18
Espoo-tarina 2021–2025	22
Innovaatioiden Vantaa 2022–2025	24
Pääkaupunkiseudun yhteistyö; ohjelma ja portfolio.....	28
Ohjelman tuloksellisuus ja vaikuttavuus	31
Portfolion hankkeiden indikaattoritavoitteet	31
Ohjelman tunnettuus ja näkyvyys	31
Haastattelut ja kyselyt: toiminnan vaikuttavuus ja jatkuvuus.....	34
Kaupunkien yhteinen suunta, kyvykkyydet ja tehtävät innovaatioekosysteemien vauhdittamiseksi	36
Kaupungin roolit ja kyvykkyydet innovaatioekosysteemissä	36
Kehityspolut: ”Perustekijästä ekosysteemien eliittiin”	38
Johtopäätökset ja suositukset ohjelman toteutukselle 2025–2027	40

Johdanto

Puoliväliarviointi tarkastelee HEVinnovations-ohjelman toteutusta vuosina 2021–2024 suhteessa pääkaupunkiseudun innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksessa asetettuihin tavoitteisiin, kaupunkien strategioihin sekä ajankohtaisiin kehitystarpeisiin. **Tavoitteena** on tarjota eväitä toiminnan jatkokehittämiseen vuosille 2025–2027. Lisäksi arviointi tarjoaa mahdollisuuden pysähtyä tarkastelemaan jo aikaansaatuja tuloksia kaupunkikehittämisen ja innovaatiotoiminnan saralla.

Arvioimme ohjelman ja hankeportfolion rakentumista sekä ohjelman puitteissa toteutuvaa yhteistyötä pääkaupunkiseudulla. Raportti vastaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- Mihin uutta innovaatiohankkeiden rahoitusta on kohdennettu?
- Miten toiminta vastaa pks-ekosysteemisopimuksen ja kaupunkistrategioiden tavoitteisiin?
- Miten toiminnassa mukana olevat arvioivat ohjelman ja pks-yhteistyön toteutumista?
- Mitä on erityisen tärkeää huomioida ohjelman toteutuksessa vuosina 2025–2027?

Puoliväliarviointi on toteutettu HEVi-koordinaatiohankkeen omana työnä, ja sitä on täydennetty Synesis Oy:n toteuttamilla haastatteluilla (9 kappaletta), joissa on kuultu näkemyksiä HEVi-johtoryhmältä ja muilta ohjelman koordinoitua tukevilta kaupunkien avainhenkilöiltä. Haastattelujen ohella tietolähteinä on käytetty portfolion osahankevastaaville toimitettua anonyymää kyselyä (14/32 vastausta, vastausprosentti 44 %), hankesuunnitelmia sekä EURA2021-järjestelmän tietoja. Arvioinnissa on käytetty myös ohjelman toimintaympäristöanalyysin ja kehittävän arvioinnin työkaluja.

Tiivistelmä arvioinnin tuloksista

HEVinnovations-ohjelman puoliväliarviointi tarkastelee ohjelman tähänastisia tuloksia suhteessa pääkaupunkiseudun innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksessa asetettuihin tavoitteisiin, kaupunkien strategioihin sekä ajankohtaisiin kehitystarpeisiin.

Arvioinnissa hyödynnettiin haastatteluja ja kyselyitä, joihin osallistui kaupunkien avainhenkilöitä sekä portfolion hankkeiden koordinaattoreita. Tavoitteena on ollut löytää vastauksia siihen, miten hyvin ohjelma on vastannut innovaatiotoiminnan kehittämistarpeisiin ja siihen, miten toiminnan vaikuttavuutta voitaisiin vahvistaa ohjelman loppukaudella (2024–2027).

Arviointi osoittaa, että ohjelma on edistänyt pääkaupunkiseudun innovaatiotoimintaa, ja sen tuloksellisuutta pidetään yleisesti myönteisenä. Kaikkien kolmen kaupungin strategiat ovat toteutuneet ohjelmassa merkittävässä määrin. Ohjelman hankkeet ovat vastanneet alueen ajankohtaisiin tarpeisiin, ja ne ovat koettu tärkeiksi alueen innovaatioekosysteemien ja kaupunkikehityksen näkökulmasta. Lisäksi ohjelma on lisännyt yhteistyötä kaupunkien, korkeakoulujen tutkimuslaitosten ja yritysten välillä.

Ohjelma on tuottanut tuloksia etenkin *älykkäiden ja kestävien kaupunkiratkaisujen* saralla, joka on ollut myös hankemäärältään portfolion suurin painopiste. Toisaalta *Uudet avaukset ja ekosysteemien yleinen kehittäminen* -painopisteen hankkeet ovat tuoneet pääkaupunkiseudulle merkittävää lisäarvoa, koska ne mahdollistavat joustavamman reagoinnin alueen muuttuviin tarpeisiin. Nämä hankkeet nähtiin myös erityisen tärkeinä seudullisen yhteistyön rakentamisessa. Kahden muun painopisteen hankkeita on ollut määrällisesti vähemmän, mutta niiden on yhtä kaikki katsottu

täydentävän kokonaisuutta. Yksi onnistuminen liittyy siihen, että hankkeet ovat ydintoiminnan ohella auttaneet luomaan uusia verkostoja ja yhteistyömuotoja eri toimijoiden välillä.

Portfolion hankkeiden vaikuttavuuden osalta haastatellut pitivät tärkeänä keskittyä hankkeiden **laadulliseen kehittämiseen**. Pitkäjänteinen vaikuttavien kokonaisuuksien rakentaminen on tärkeämpää kuin hankemäärän kasvattaminen. Tulevissa hankkeissa tulisi painottaa entistä vahvemmin **pysyvämpää vaikutusta ja vaikuttavuutta**, jossa toiminta asemoituu seudulliseen ekosysteemiin ja täydentää olemassa olevia rakenteita ja palveluita. Näin hankkeet sekä tuottavat suoria tuloksia että palvelevat seudullisia innovaatioekosysteemeitä.

Haastatteluissa korostui myös, että ohjelmaan olisi tärkeää saada mukaan enemmän **uusia toimijoita**, kuten yritysten kanssa toimivia järjestöjä ja tutkimuslaitoksia. Tämä laajentaisi ohjelman vaikutusalaa ja voisi tuoda lisää näkökulmia ja resursseja kehittämistoimintaan.

Arvioinnissa nousi esille, että **kaupunkien välinen yhteistyö** nähdään ohjelman erityisenä vahvuutena, ja merkityksellisenä ohjelman vaikuttavuudelle. Hankkeet, jotka yhdistävät eri kaupunkien osaamista ja resursseja, nähdään erityisen tärkeinä. Yhteistyötä tulisikin syventää sellaisten hankkeiden osalta, jotka käsittelevät pääkaupunkiseudun rajat ylittäviä, systeemisiä haasteita, kuten kestävän kaupunkikehityksen kysymyksiä, mutta päällekkäisyyksien välttämiseksi kehittämistä tarvitaan myös toiminnoissa, jotka palvelevat samoja kohderyhmiä.

HEVinnovations-ohjelman puoliväliarvioinnin perusteella ohjelma on ollut onnistunut, ja se on edistänyt seudullista innovaatiotoimintaa ja kaupunkien välistä yhteistyötä innovaatiotoiminnassa. Ohjelma on rakentanut hyvän pohjan seudulliselle, innovatiiviselle ja elinkeinohyötyihin tähtäävälle kaupunkikehittämiselle.

Keskeisimmät haasteet liittyvät pysyvämmän vaikuttavuuden aikaansaamiseen. Tulevien kolmen vuoden aikana ohjelman vaikuttavuutta voidaan parantaa laajentamalla toimijoiden kirjoa, syventämällä toimijoiden välistä yhteistyötä ja keskittymällä pitkäkestoisten, vaikuttavien hankkeiden tukemiseen. Ohjelman joustavuus ja kyky vastata ajankohtaisiin haasteisiin ovat olleet sen keskeisiä vahvuuksia ja niiden kehittämistä suositellaan jatkossakin.

Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimus: HEVinnovations

[Pääkaupunkiseudun innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus](#) on solmittu Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien ja valtion välille vuosiksi 2021–2027. Sopimuksen ovat allekirjoittaneet elinkeinoministeri Mika Lintilä, Helsingin kaupungin pormestari Jan Vapaavuori, Espoon kaupungin kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä ja Vantaan kaupungin kaupunginjohtaja Ritva Viljanen.

Pks-ekosysteemisopimuksen toteutus sai nimen HEVinnovations. Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteisen elinkeinopoliittisen kestävän kaupunkikehityksen ohjelman tavoitteena on vahvistaa pääkaupunkiseudun innovaatiotoimintaa ja yhteistyötä sen piirissä. Ohjelman keskiössä on kaupunkikehittämisen hankeportfolio, jossa toteutetaan ajankohtaisiin tarpeisiin vastaavia kehittämishankkeita. Portfolio rakentuu neljän painopisteen ympärille:

- Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut
- Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut
- Hyvinvointi ja terveysteknologia sekä
- Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen.

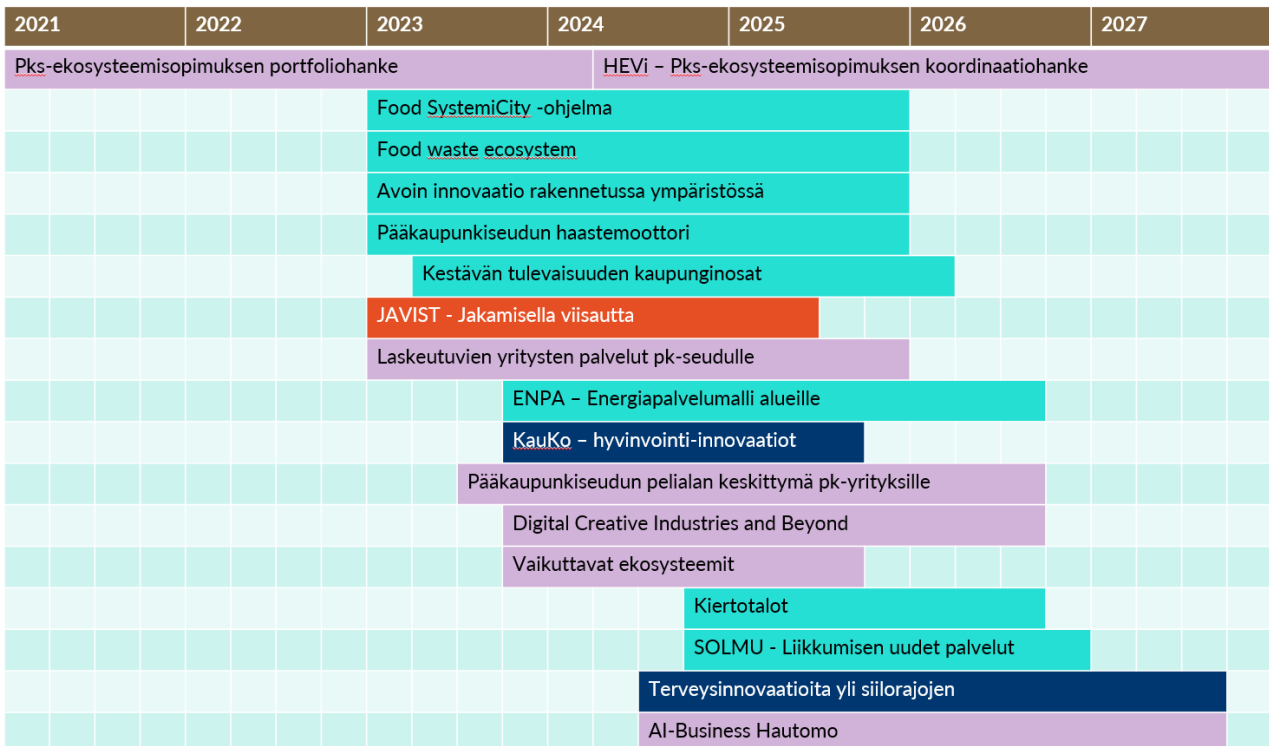
Ohjelmaa rahoitetaan pääasiassa EAKR-rahoitushakujen kautta, joista vuosittaiset myöntövaltuudet toiminnalle ovat 2021–2024 olleet 2,67 miljoonaa euroa (arviolta 18,7 miljoonaa euroa ajalle 2021–2027). Lisäksi jokainen hankerahoitusta saanut organisaatio on osallistunut toiminnan rahoitukseen omarahoitusosuudellaan (40 % kokonaisbudjetista).

Ekosysteemisopimuksen toteutusta varten Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit ovat nimenneet johtoryhmän ja kaupungit johtavat ohjelman toteutusta yhdessä. Ohjelmassa työskentelee myös kaupunkien yhteinen koordinaatiotiimi, joka vastaa hankerahoituskierron ja hankeportfolion yhteistoiminnasta, kokonaisvaikuttavuuden seurannasta ja edistämisestä sekä seudullisen yhteistyön vahvistamisesta. Ajalle 06/2021–04/2024 koordinaatio sai työ- ja elinkeinoministeriön osarahoituksen (60 %, 800 000 euroa) Uudenmaan liiton kautta, Uudenmaan Kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (UKKE) -rahoituksesta. Ajalle 05/2024–12/2027 koordinaatiolle on myönnetty kestävän kaupunkikehityksen EAKR-osarahoitus (60 %, 988 000 euroa) Uudenmaan liiton kautta. Muusta koordinaation rahoituksesta vastaavat Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit.

Ohjelman ja portfolion nykytila

Ohjelmassa on puoliväliarviointiin mennessä järjestetty kolme rahoitushakukierrosta (2022, 2023, 2024). Vaikka ohjelma käynnistyi jo 2021, viivästytti EURA2021-järjestelmän myöhäinen avautuminen (05/2022) varsinaisen hanketoiminnan käynnistymistä vuoden 2023 puolelle.

Hankkeita on käynnistynyt yhteensä 18 (osahankkeita 54 kpl), mukaan lukien ohjelman koordinaatiota toteuttavat kaksi hanketta.

Kuva 1 HEVi-portfolion käynnissä tai käynnistymässä olevat hankkeet aseteltuna 2021–2027 aikajanelle.

Yhteensä toimintaan on sidottu rahoitusta kevään 2024 rahoituskierron mukaan lukien 19 miljoonaa euroa, josta tukea on 60 % ja toteuttajien omarahoitusta 40 %. Toimintaa on toteutettu EAKR-rahoituksella, pl. koordinaation 1. hanke, joka toteutettiin UKKE-rahoituksella.

Tässä kappaleessa olemme jaotelleet portfolion hankkeet painopisteisiin sekä menetelmällisiin kokonaisuuksiin, jotka ekosysteemisopimukseen on kirjattu. Tarkastelemme lisäksi hankkeiden kokoonpanoja niin budjetin kuin hankkeiden kokonaismäärän kautta.

Painopistekohtainen katsaus portfolioon

Portfoliossa on tällä hetkellä eniten hankkeita teemoissa *Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut* ja *Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen*. Molemmat teemat ovat varsin kattavia, ja vaikka esimerkiksi *Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen* -teemaa ei alun perin ollut kaavailtu kuin joiltain osin portfolioa täydentäväksi teemaksi, on se tarjonnut arvokkaan lisän portfoliolle, mahdollistaen juuri sellaisten toimintojen ja aiheiden rahoittamisen, joita ei vielä ekosysteemisopimuksen kirjoitushetkellä ollut näköpiirissä. Lisäksi teema on mahdollistanut poikkileikkaavien, kaikkia painopisteitä palvelevien hankkeiden toteutuksen. Runsaan hakemuskokouksen lisäksi *Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut* -teeman hankkeet ovat puolestaan hyötyneet ns. kotikenttäedusta; rahoitusinstrumentin horisontaaliset valintakriteerit tarjoavat lisäpisteitä sellaisille hankkeille, jotka tukevat aktiivisesti EU:n ympäristöpolitiikkaa. Lisäksi on huomioitava, että kaikkia teemoja ei tuoda jokaisella hakukierroksella hakuun:

- Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut; 3 kierrosta
- Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen; 3 kierrosta
- Hyvinvointi ja terveysteknologia; 2 kierrosta
- Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut; 1 kierros

<p>Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut</p> <p>2022: Pääkaupunkiseudun haastemoottori Avoimen innovaation edistäminen rakennetussa ympäristössä – innovaatioista käytäntöön Kestävän tulevaisuuden kaupunginosat Food SystemiCity Food waste ecosystem – ruokahävikin vähentäminen ja hävikkiruoan hyödyntäminen</p> <p>2023: ENPA – Energiapalvelumalli alueille – yritysten ja kaupunkien energiayhteistyö käytäntöön</p> <p>2024: Kiertotalot SOLMU – Liikkumisen uudet palvelut liikenteen solmukohtissa</p>	<p>Hyvinvointi ja terveysteknologia</p> <p>2023: KauKo – Kaupunkiympäristöt kokeilualustana hyvinvointi-innovaatioille</p> <p>2024: Terveysinnovaatioita yli siilorajojen</p> <p>Uudet avaukset & yleinen ekosysteemien kehittäminen</p> <p>2022: Laskeutuvien yritysten palvelut pk-seudulla</p> <p>2023: Digital Creative Industries and Beyond Pääkaupunkiseudun pelialan keskittymä pk-yrityksille Vaikuttavat ekosysteemit – tuloksellisen klusterikehittämisen reseptit HEVi – Pks-ekosysteemisopimuksen koordinaatiohanke</p> <p>2024: AI – Business Hautomo</p>
<p>Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut</p> <p>2022: Jakamisella viisautta: yhteiskäyttöiset innovaatio- ja oppimisympäristöt</p>	

Kuva 2: Portfolion 2022, 2023 ja 2024 rahoituksen saaneet hankkeet per painopiste

Portfolion hankkeiden toteuttajat

Ohjelman toiminta on hyvin kaupunkivetoista; 13 portfolion 18 hankkeesta (70 %) on kaupunkivetoisia.

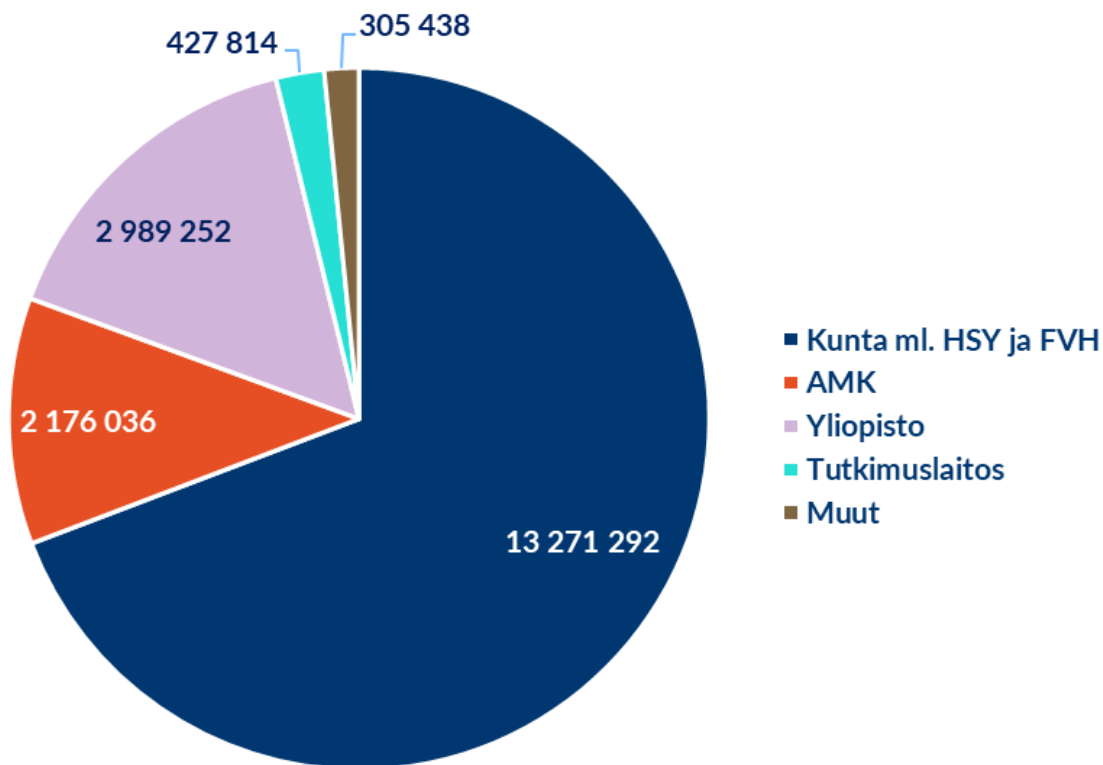
HEVi-koordinaatio on saanut kasvavissa määrin uusia toimijoita mukaan yhteisiin hankesuunnittelu- ja valmistelupöytiin, ja pyrkii edelleen laaventamaan toimintaa monipuolisemman toimijajoukon ääreen. Yritykset eivät voi hakea hankerahoitusta, mutta ohjelman tavoitteet ohjaavat huolehtimaan siitä, että hankesisällöt vastaavat seudullisen innovaatio- ja kasvuliiketoiminnan tarpeisiin.

Kaupunkien aktiivinen mukanaolo on linjassa TEM:n ohjelmalle asettaman kaupunkien rahoitusvaateen kanssa, jonka mukaan portfolion kokonaisrahoituksesta vähintään 25 % on oltava kuntarahoitusta.

Jako pää- ja osatoteuttajiin on seuraavanlainen:

ORGANISAATIO	PÄÄTOTEUTTAJA	OSATOTEUTTAJA	YHT.
AALTO-YLIOPISTOKIINTEISTÖT ACRE		1	1
AALTO-YLIOPISTO		3	3
ESPOON KAUPUNKI	4	5	9
FORUM VIRIUM HELSINKI OY		2	2
HAAGA-HELIA AMK	1		1
HELSINGIN YLIOPISTO	3		3
HELSINGIN KAUPUNKI	6	4	10
HSY		1	1
LAUREA AMK		2	2
LUKE		2	2
METROPOLIA AMK	1	3	4
VANTAAN KAUPUNKI	3	6	9
VTT		1	1

Kuva 5: Hanketoteuttajat jaoteltuna pää- ja osatoteuttajiin. Hankkeista huomioitu 2022, 2023 ja 2024 käynnistyneet hankkeet.

Kuva 6: Kokonaisbudjetti (19 169 832 eur) kolmen hankerahoituskierroksen jälkeen, jaoteltuna hanketoteuttajaryhmittäin. Molemmat HEVi-koordinaatiohankkeet (2021–2024 ja 2024–2027) on huomioitu kokonaisuudessa.

Haastattelut: Arvio portfolion nykytilasta ja sen roolista pk-seudun innovaatiotoiminnan kehittämisessä

Kysyimme haasteltavilta, kuinka hyvin nykyinen HEVi-portfolio vastaa tämänhetkiseen tarpeeseen pk-seudun innovaatioekosysteemin kehittämisessä. Haastateltavat edustivat pks-tasoisesti ohjelman johtoryhmää ja muita kaupunkien avainhenkilöitä, jotka ovat olleet mukana ohjelman suunnittelussa ja koordinoinnissa. Kaikilla kaupungeilla strategia on ohjannut vahvasti sitä, mihin hankkeisiin lähdetään mukaan, ja hankkeiden koetaan edistävän hyvin kaikkien kaupunkien innovaatioekosysteemien kehittämistä.

Kaupungeissa on valittu erilaiset tavat koordinoida hankkeita osaksi toimialojen kehittämistä. Kaupunkiympäristön sekä elinvoimapalvelujen toiminnot ovat laajimmin mukana kaikissa kaupungeissa.

Portfolion jakauma koetaan nykyisellään melko toimivaksi, eikä hankkeiden jakautumista tasaisesti sopimuksen painopisteiden välillä nähdä itseisarvona. Lisäksi katsottiin, että toiminnan tasapaino olisi lisääntymässä uusien hankkeiden myötä. On myös niin, että rahoitusinstrumentti ohjaa tiettyyn jakaumaan; yleiset ekosysteemien kehittämishankkeet sopivat tähän instrumenttiin samoin kuin kestävät kaupunkiratkaisut.

Kysyimme lisäksi, miten hyvin HEVi-portfolio vastaa pääkaupunkiseudun tulevaisuuden kasvun ja elinvoiman tarpeisiin. Vaikka portfolion jakauma koetaan melko toimivaksi, vaikuttavuuden ja jatkuvuuden näkökulmasta nähdään tärkeäksi lisätä LYPPEn ([Laskeutuvien yritysten palvelut pk-seudulle](#)) kaltaista kaupunkeja yhteen sitovaa hanketoimintaa, jolla ratkaistaan yhdessä tärkeitä systeemisiiä ja kaupunkien rajat ylittäviä haasteita.

Uusiin hankkeisiin olisi myös hyvä saada mukaan uusia toimijoita, kuten yritysten kanssa toimivia järjestöjä sekä lisää tutkimuslaitoksia.

Kokonaisvaikuttavuuden kannalta haasteltavat kokevat tärkeämmäksi keskittyä tiettyihin hankkeisiin ja niiden hyvään vaikuttavuuteen kuin saada mahdollisimman paljon uusia hankkeita liikkeelle. Lisäksi uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen -painopisteen hankkeet koettiin keskeisimmiksi vaikuttavuuden ja yhteistyön näkökulmasta.

HEVin yhteistyöalustat ja hankkeet ovat haastattelujen mukaan keskeisessä roolissa kaupunkien välisessä elinkeinoyhteistyössä.

Ohjelma suhteessa ekosysteemisopimuksen tavoitteisiin

Haastatteluissa kysyttiin ”*Kuinka hyvin ”HEVinnovations-ohjelma on tähän mennessä vastannut ekosysteemisopimuksessa asetettuihin tavoitteisiin?*”.

Yleisesti ottaen sopimusta pidetään onnistuneena. Se on onnistunut integroimaan kehittämisen olemassa oleviin kehittämisen alustoihin ja kaupunkien strategioihin. Hankkeiden katsottiin pääsääntöisesti onnistuneen valjastamaan kehittämiseen tarvittavaa osaamista ja kokemusta. Sopimuksen katsottiin myös aktiivisesti ohjaavan yhteistyöhön kaupunkien välillä.

Onnistumisten taustalla katsottiin olevan 6Aika-strategiakauden perintöä niin kokemusten kuin ohjelman jatkumona toimimisen osalta. Toiminnassa on paljon samoja ihmisiä mukana, eikä kaikkea ole aloitettu nollasta. Aiemman kokemuksen ansiosta kaupunkien yhteistyössä päästiin nopeammin ja sujuvammin liikkeelle. HEVissä on myös pystytty aiempaa paremmin kytkemään hankkeet laajoihin kehittämisen kokonaisuuksiin, mikä varmistaa niin tuloksellisuutta kuin jatkuvuutta.

Sopimuksen eduksi luettiin myös sen riittävän väljä rakenne, mikä on mahdollistanut ohjelman sovittamisen kaupunkien erilaisiin ajankohtaisiin tarpeisiin. Kaupunkien välinen yhteistyö on lisääntynyt ohjelman myötä. Joidenkin hankesisältöjen osalta yhteistyö nähtiin luontevammaksi kuin toisten.

Alla on HEVi-koordinaation toimesta peilattu vuosina 2021–2024 toteutettua toimintaa ekosysteemisopimuksessa asetettuihin tavoitteisiin.

TAVOITTEET (Sopimuksen kappale 3)	2021–2024 TOTEUTUS
Ekosysteemisopimusten kantavana ideana on innovatiiviset ja edelläkävijyyttä tavoittelevat kaupungit, jotka omien vahvuuksien pohjalta hyödyntävät digitalisaation, uusien teknologioiden ja hiilineutraaliuden tuomia mahdollisuuksia ja siten vauhdittavat elinkeinoelämän uudistumista ja kestäväää kaupunkia.	Helsinki, Espoo ja Vantaa ovat rakentaneet omien vahvuksiensa pohjalta innovaatio- ja elinkeinotoimintaa eteenpäin. Hankkeiden avulla on kehitetty ja laajennettu yritysten mahdollisuuksia yhteiskehittää tuotteita ja palveluita kaupunkien alustoilla liiketoimintaa ja kestäviä kaupunki-innovaatioita edistäen.

<p>Sopimuksilla vahvistetaan vetovoimaisten osaamiskeskittymien ja innovaatioympäristöjen rakentamista sekä suomalaisten toimijoiden kytkeytymistä kansainvälisiin tki-verkostoihin ja arvoketjuihin. Sopimuksilla kehitetään innovaatiotoiminnan ekosysteemejä eli tiiviitä yhteistoimintaverkostoja, vahvistetaan osaamiskärkeä sekä lisätään tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuutta kaupunkilähtöisesti. Keskeisinä keinoina ovat kaupunkikehityshankkeet, innovatiiviset julkiset hankinnat, tutkimustulosten hyödyntäminen, uudet liiketoimintaekosysteemit, startup - yhteisöt sekä osaamisen vahvistaminen kansainvälisten osaajien avulla. Toimenpiteiden odotetaan luovan uutta paikallista kehitysdynamiikkaa, kansainvälisesti merkittäviä uusia kasvuavauksia sekä kaupunkien välisen yhteistyön tiivistymistä sopimuksen painopistealueilla.</p> <p>Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit solmivat yhteisen ekosysteemisopimuksen valtion kanssa. Sopimuksen puitteissa kaupunkien tavoitteena on vahvistaa kaupunkien, yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyötä kolmessa kaupungeille strategisesti merkittävässä painopisteessä sekä varautua käynnistämään aloitteita, joilla reagoidaan toimintaympäristön muutoksiin sekä nouseviin teknologioihin ja teemoihin rakennerahasto-ohjelmakaudella 2021–2027.</p> <p>Ekosysteemisopimuksen kautta käynnistettävien kehittämishankkeiden tavoitteena on vahvistaa pääkaupunkiseudulle rakentuvaa kehitys- ja kokeiluympäristöjen verkostoa, innovaatio- ja osaamiskeskittymiä sekä yritysten liiketoimintaa kehittäviä palveluita. Yhdessä hankkeet rakentavat edellytyksiä uusien innovaatiovetoisten yritysten synnylle ja olemassa olevien yritysten liiketoiminnan kehittymiselle. Menestyvät yritykset synnyttävät uusia työpaikkoja. Hankkeet kehittävät osaltaan pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemiä kasvattaen pääkaupunkiseudun ja Suomen kilpailukykyä. Hankkeilla vastataan osaltaan kaupungeille tärkeisiin kestäväen kaupunkikehittämisen haasteisiin.</p>	<p>Ekosysteemisopimushankkeet (portfolion hankkeet) kytkeytyvät tiiviisti laajempaan kehitysohjelmaan tärkeissä keskittymissä ja innovaatioympäristöissä. Mahdollisimman paljon hyödynnetään myös valmiita yhteistoiminnan ja viestinnän verkostoja sekä foorumeita. Näin varmistetaan rahoituksen tehokas käyttö seudun osaamis- ja kehityskärkien tukemiseksi.</p> <p>Portfolion hankkeissa on luotu seudun yhteisiä palveluita ja toimenpiteitä, jotka vivuttavat kansainvälisesti verkottuneen kasvuyrittäjyyden lisääntymistä pääkaupunkiseudun keskittymissä. Mikäli uusi yritystoiminta saadaan onnistuneesti juurtumaan paitsi liiketoimintaekosysteemeihin myös innovaatiotoimijoiden verkostoihin, voidaan kaupunkien resursoimilla hankkeilla vivuttaa seudullista elinvoimaa ja monipuolistuvaa TKI-toimintaa, joka kasvattaa pitkällä jännteellä alueen verokertymää, vaurautta ja kestävää hyvinvointia.</p> <p>Kaupunkikehityshankkeita on luotu kaikille sopimuksen painopistealueille. Painotus on ollut älykkäissä ja kestävässä kaupunkiratkaisuissa sekä uusissa avauksissa ja yleisessä ekosysteemikehittämisessä. Suunnitelluista menetelmällisistä kokonaisuuksista ovat toteutuneet kokeiluympäristöjen kehittäminen ja hyödyntäminen, TKI-keskittymien toiminnan, rakenteiden ja osaamisen vahvistaminen sekä yrityspalveluiden kehittäminen. Innovatiivisten hankintojen osalta ei toistaiseksi ole päästy pääkaupunkiseututasoisesti hanketoteutuksiin, mutta tietoa ja osaamista on jaettu ja kehitetty.</p> <p>Sopimuksen myötä pääkaupunkiseudun yhteistyö innovaatiotoiminnassa on tiivistynyt niin kaupunkien osalta kuin laajemminkin. Yhteistyö on tiivistynyt sekä painopistealueilla että poikkileikkaavasti yhdistäen seudun TKI- ja yrityskehitysverkostoja. Tämä on mahdollistanut laajemmat yhteistyöhankkeet, uudenlaiset konsortiot sekä lisääntyvän osaamisen ja resurssien jakamisen myös ekosysteemisopimuksen hanketoimintaa laajemmin jo ohjelmakauden alkuvuosina. Tulokset ja ekosysteemikehittämisen työkalut jaetaan avoimesti kaikkien kiinnostuneiden käyttöön, mikä edistää kestävää kaupunkikehittämistä myös kansallisesti ja kansainvälisesti. Vaikuttavuuden luomisen ja seurannan osaamista sekä menetelmiä on kehitetty. Seurantatietoa hankkeista saadaan vasta myöhemmin, kun EURA2021-järjestelmä sen mahdollistaa.</p>
---	--

Toimintaympäristöanalyysi: ”Viisi viestiä innovaatiotoiminnan kehittämiseen”

Ekosysteemisopimuksen temaattiset painopistealueet ovat laajoja kokonaisuuksia, joihin liittyy monenlaisia ilmiöitä. Tässä esittelemme ohjelmalle vuonna 2022 toteutetussa toimintaympäristöanalyysissä painopisteittäin (pl. uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien

kehittäminen) esiintuodut yhteiskunnalliset muutostrendit ja paikalliset ilmiöt, ja HEVi-koordinaation toimesta vertaamme ohjelmassa toteutunutta työhön niihin.

Toimintaympäristöanalyysin viestit	Toteutuminen ohjelmassa
Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut	
<p>Ohjaa kehittäminen olemassa olevia tavoitteita kohti Painopisteen tavoitetilan määrittäminen ja hankkeiden ja ratkaisujen kehittäminen on sidottava olemassa olevien tavoitteiden ja strategioiden toteuttamiseen, joihin kaupunki-, EU- ja globaalilla tasolla on yhteisesti sitouduttu. Näitä ovat mm. kaupunkien 2030 hiilineutraalius-tavoitteet, EU:n Green Deal & kaksoisiirtymä sekä EU:n missio “100 ilmastoneutraalia ja älykästä kaupunkia vuoteen 2030 mennessä”.</p>	<p>Hanketoimintaa on kaupunkistrategioiden ohella sidottu kestävä kehityksen tavoitteisiin, Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategiaan sekä ekosysteemisopimuksen omiin tavoitteisiin. Kaupunkien kehitysagendoilla EU-yhteiset tavoitteet näkyvät vahvasti ja niitä huomioidaan läpileikkaavasti kehitystyössä. Ohjelman koordinaatio tukee hankevalmistelua ja hankkeita vastaamaan seudulle tärkeisiin tavoitteisiin sekä laajempiin ohjelmiin aihekohtaisesti.</p>
<p>Panosta myös sopeutumiseen, luontokadon hillintään ja kiertotalouteen Ilmastonmuutoksen hillinnän innovaatioiden ohella on panostettava ilmastonmuutokseen sopeutumisen, luontokadon hillinnän sekä kiertotalouden ratkaisuiden kehittämiseen.</p>	<p>Hanketoimintaa on ohjelmassa synnytetty jo rakentamisen kiertotalouden piirissä ja syksyn 2024 haussa haetaan ratkaisuja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen kaupunkiympäristössä. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen EAKR-erityistavoite (2.2) ei ole käytettävissä ekosysteemisopimuksen rahoituksessa, joten siihen ei synny HEVi-hankkeita.</p>
<p>Mahdollista reagointi muuttuvaan kysyntään Esimerkiksi energiaomavaraisuustavoite ja mahdollinen globaali ruokakriisi kiihdyttävät entisestään kestävien ratkaisuiden kysyntää ja tarpeiden aikataulua. Epävarmassa maailmassa rahoitusmuotoja ja muita resursseja pitää viedä suuntaan, joka mahdollistaa tarttumisen myös nopeisiin tarpeisiin ja mahdollisuuksiin sen sijaan, että kehittäjiä on noudatettava alkuperäistä, jopa vuosia aiemmin tehtyä hankesuunnitelmaa. Tämä koskee toimintaa kaikissa painopisteissä.</p>	<p>Ekosysteemisopimus ja erityisesti sen painopiste Uudet avaukset ja ekosysteemien yleinen kehittäminen mahdollistaa reagoinnin uusiin haasteisiin. Pääpaino hanketoiminnassa on ollut ajankohtaisiin haasteisiin vastaaminen, joihin ei esim. kaupunkien perustoiminnassa olla vielä kyetty reagoimaan.</p> <p>Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen toteutuksen suuntaus tehdään vuosittain yhdessä alueen innovaatiotoimijoiden kanssa. Näin uudet hankkeet heijastavat tämän hetken tärkeimpiä kehityskohteita. Hankeinstrumentit ja niihin kytkeytyvät kansalliset käytännöt heijastavat kuitenkin pääosin perinteistä toimintatapaa, jossa rahoituksen käyttö määritellään tarkasti vuosiksi eteenpäin, eikä hankesuunnitelmien päivittäminen onnistu niin ketterästi kuin muuttuva toimintaympäristö edellyttäisi.</p>
<p>Kehitä älykaupunkia ihmisille Pääkaupunkiseutu voi profiloitua ihmiskeskeisen vs. teknologiavetoisen älykaupunkikehityksen edelläkävijänä. Se tarkoittaa mm., että</p>	<p>Portfolion hankkeista mm. JAVIST - jakamisella viisautta -hanke ja KauKo - kaupunkiympäristöt kokeilualustana hyvinvointi-innovaatioille tuovat innovaatiot loppukäyttäjien testattaviksi ja</p>

<p>innovaatioekosysteemissä arvioidaan sitä, kuinka kehitettävät ratkaisut hyödyttävät mahdollisimman monia kaupunkilaisia eivätkä ruoki vaan ehkäisevät eriytymistä.</p>	<p>arvioitaviksi. Näin myös yritykset saavat arvokasta palautetta tuotteistaan ja palveluistaan, ja voivat hyödyntää sitä ratkaisujen edelleen kehittämisessä.</p> <p>Ohjelmaan itsessään on rakennettu kestävän kaupunkikehittämisen hengessä ajatus siitä, että ratkaisut synnyttävät uusien innovaatioiden ohella seudullista hyvinvointia kaikille kaupunkilaisille.</p> <p>Ihmiskeskeisyyttä älykaupunkikehityksessä on, mutta sitä ei toistaiseksi ole hyödynnetty niin näkyvästi erottumistekijänä kuin voitaisiin.</p>
<p>Seuraa EU:ta ja hyödynnä mahdollisuudet Koska EU on hyvin aktiivinen toimija teemassa, kaupunkien yhteisen innovaatiotoiminnan pitää seurata tiiviisti, mitä EU-tasolla tapahtuu. Kaupunkien tehtävä on välittää muulle ekosysteemille tietoa mm. tavoitteiden ja regulaation kehittymisestä ja avautuvista yhteistyö- ja rahoitusmahdollisuuksista.</p>	<p>EU-tason seurannassa ja vuorovaikutuksessa hyödynnetään kansallista Innokaupungit-kokonaisuutta sekä kaupunkien EU-asiantuntijoita. Avautuvien rahoitusmahdollisuuksien osalta HEVi-koordinaatio välittää soveltuvasti tietoa sekä portfolion toimijoille että kaupunkien sisällä. HEVi-hankevalmistelun yhteydessä osa hankeaihoista ohjautuu muihin rahoitusinstrumentteihin.</p> <p>EU-regulaatiokehityksessä useat hankevalmistelijat ja -toteuttajat esim. teknologiapainotteisissa aihepiireissä seuraavat alojensa tulevaa säätelyä ja sääntelyn tuomia mahdollisuuksia sekä rajoitteita.</p>
<p>Hyvinvointi ja terveysteknologia</p>	
<p>Edistä kokonaisvaltaisen ja ennaltaehkäisevän terveyden ja hyvinvoinnin ratkaisuja Kokonaisvaltaisempi käsitys terveydestä, joka kiinnittää huomion fyysisen terveyden ohella mielenterveyteen ja ennaltaehkäisemiseen, laajentaa terveyden ja hyvinvoinnin innovaatioiden ja innovaattoreiden kenttää. Innovaatioiden vauhdittajien ja rahoittajien pitää laajentaa verkostojaan perinteisiä terveystoimijoita laajemmalle. Ennaltaehkäisevän hoidon lupaukset ovat suuret, mutta siihen laajamittaisesti perustuva terveydenhuolto on vasta alussa. Ennaltaehkäisevien ratkaisujen kehittämiseen ja käyttöönottoon panostamalla voi syntyä kansainvälisestäikin kiinnostava kärki.</p>	<p>Portfolion KauKo-hanke tukee hyvinvointi-innovaatioiden syntyä ja niiden soveltamista kaupunkiympäristössä, tavoitteena vahvistaa kaupunkilaisten terveyttä ja ehkäistä elintapasairauksia.</p>
<p>Luo yhteistyötä hyvinvointi- ja terveysteknologiaa kehittävien ja eri toimialojen välille</p>	<p>Kauko-hanke rakentaa yhteyksiä kaupunkiympäristön toimijoiden sekä hyvinvointialan välille.</p>

<p>Kokonaisvaltaista hyvinvointia edistävät muun muassa kulttuurin, vapaa-ajan, liikunta, opetuksen ja koulutuksen toimijat ja osaajat kaupunkiorganisaatioissa ja muualla. Kaupunkien ekosysteemikehittäjät voivat olla välittäjiä yhteyksien ja yhteistyön synnyttämisessä. Oikeiden tarpeiden tunnistaminen on edellytys vaikuttavien innovaatioiden kehittämiseksi tälläkin alueella.</p>	<p>Ohjelma tavoittelee laajemmin toimialojen välistä ristiinpölytystä ja tuo eri toimialojen edustajia yhteen etsimään ratkaisuja haasteisiin, jotka eivät rajoitu yhteen toimialaan tai vertikaaliin. Ohjelman InnoVisions-työkalu voi osaltaan vahvistaa toimialat ylittävän yhteistyön määrää ja laatua.</p>
<p>Selvennä SOTE-uudistuksen myötä muuttuvat roolit Innovaatioekosysteemien lupaus on, että eri sektorin ja alojen toimijat voivat kehittää sujuvasti yhteistyötä. Jotta lupaus toimii, roolien selkeyttäminen on tärkeää, nyt kun SoTe-sektorin operatiivinen toimintaympäristö muuttuu. Esimerkiksi yrityksen pitää tietää keneen olla yhteydessä, kun se haluaa tehdä TKI-yhteistyötä. Pääkaupunkiseudun kaupungeissa on erilaiset tilanteet. Pääkaupunkiseudun yhteinen koordinaatio voi selkeyttää ymmärrystä ekosysteemissä.</p>	<p>Ohjelma ei itsessään määrittele sote-toimijoiden rooleja, mutta pyrkii tukemaan seudullisen terveys- ja hyvinvointi-TKI-verkoston rakentumista, jossa toimijat voivat kohdata, hakea oman roolinsa ekosysteemissä, ja koota TKI-palveluportfoliota yksiin kansiin. HEVin tilaisuuksissa on ollut mukana asiantuntijoita niin kaupungeista kuin hyvinvointialueilta. Näin on mahdollistettu kolmeen eri hyvinvointialueeseen jakautuvan pääkaupunkiseudun yhteisiä keskusteluja. Yhteistyötä fasilitoimalla ohjelma pyrkii luomaan yhteistä kehittämistä uudessa hallinnollisessa ympäristössä.</p>
<p>Tunnista muutkin kuin teknologian kehittämisen tarpeet Terveiden kokonaisvaltaisuus ja ennaltaehkäisevä hoito ovat paradigmaston muutoksia. Niiden toteutumiseen tarvitaan muutoksia mm. rahoitusmalleihin, totuttuihin käytäntöihin, jopa ammatinkuviin ja -identiteettiin. Tällaisten tarpeiden tunnistaminen ja esteiden purkaminen ovat tärkeä osa innovaatioiden kehittämisen, käyttöönoton ja levittämisen prosessia.</p>	<p>HEVi-ohjelman hyvinvoinnin ja terveysteknologian painopiste mahdollistaa eri kehittämisen tarpeiden yhdistämisen ja huomioinnin. Ohjelman tilaisuuksiin kutsutaan monipuolisesti eri tahoja, jotta yhteisiä kehittämistarpeita voidaan edistää laaja-alaisesti ja erityisosaaminen huomioiden.</p>
<p>Ole aktiivinen terveysdatan monipuolisen ja turvallisen käytön kehittämisessä Meillä on laajoja julkisen ja tutkimussektorin keräämiä sosiaali- ja terveysdata-aineistoja sekä ihmisten itse ja terveysjärjestelmän ulkopuolisten toimijoiden keräämää dataa, mutta niiden yhdistämistä alihyödynnetään TKI-toiminnassa. Edistyksellisestä lainsäädännöstä huolimatta datan käyttömahdollisuuksia, jakamisen järjestelmiä, osaamista ja yhteistyötä pitää kehittää edelleen. Niitä ei voi ratkaista ainoastaan alueellisesti pääkaupunkiseudulla, vaan on osallistuttava kansalliseen kehittämiseen esim. Sitran Terveysdata 2030-hankkeessa.</p>	<p>Ohjelma mahdollistaa ajankohtaisten dataan liittyvien kehittämisaihioiden käsittelyn pääkaupunkiseututasoisesti. HEVin rahoituksella voidaan toteuttaa hankkeita, joissa datasta syntyy uutta liiketoimintaa. Terveysdataan liittyviä kehittämisaihioita on tuotu esille HEVin verkosto- ja hankesuunnittelutilaisuuksissa.</p>
<p>Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut</p>	
<p>Kiri pääkaupunkiseudusta kestävyttä ja hyvinvointia rakentavan oppimisen johtaja</p>	<p>Portfolion hankkeista JAVIST – jakamisella viisautta -hanke on kehittänyt siirrettävän</p>

<p>Suomalaisten koulujen yhdeksi tehtäväksi on päätetty kestävän tulevaisuuden rakentaminen. Pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemi voi näyttää Suomelle ja maailmalle suuntaa sellaisen oppimisen ja oppimisympäristöjen kehittämisen, joiden sisällöt, muodot ja teknologiset ratkaisut toteuttavat tätä tehtävää ja joissa hyvinvoinnin ongelmia ratkotaan niin teknologisin kuin sosiaalisin innovaatioin.</p>	<p>oppimisteknologiakontin, joka on päiväkodeille ja kouluille liikkuva oppimisympäristö. Tuhannet oppijat pääsevät omin käsin kokeilemaan ja kehittämään tulevaisuuden oppimisteknologioita. Yritykset saavat arvokasta palautetta tuotekehitykseen, jonka avulla ratkaisut palvelevat käyttäjiä paremmin. Samalla opettajat saavat tukea uusien teknologioiden käyttöönotossa ja soveltamisessa.</p>
<p>Kehitä teknologiaa pedagogiikka ja oppiminen edellä Digitaaliset oppimisalustat sekä virtuaali- ja laajennetun todellisuuden sovellukset tuovat uusia mahdollisuuksia oppimiseen sekä oppimissisältöinä että -ympäristöinä. Teknologioita on kuitenkin kehitettävä tarve- ja pedagogiikkalähtöisesti yhteistyössä alan osaajien ja ratkaisuiden käyttäjien kanssa.</p>	<p>JAVIST- hanke tuo oppimisteknologiaratkaisut suoraan loppukäyttäjien (opettajat ja oppilaat) testattaviksi ja arvioitaviksi. Yritykset edelleen kehittävät ratkaisuja palvelemaan paremmin oppijoiden tarpeissa ja soveltumaan pedagogiseen käyttöön. Hankekonsortiossa on pedagogista osaamista ja hankkeessa tehdään yhteistyötä yritysten, kaupunkien ja yliopistojen välillä.</p>
<p>Edistä ratkaisulla oppimisen tasa-arvoa Niin oppimismahdollisuuksien kuin oppimistulosten epätasa-arvo on valtava ongelma maailmassa ja on lisääntymässä myös meillä. Uusien innovaatioiden ei pidä parantaa vain heidän oppimistaan, joiden kyvyt ja mahdollisuudet omaksua uutta ovat jo korkealla. Innovaatiotoiminnalle tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi kokeiluympäristöinä pitää olla muitakin kuin jo oppimistuloksiltaan parhaita kouluja. Teknologioiden käyttöön on myös varattava riittävät resurssit kouluissa. Aikuistenkin jatkuvassa oppimisessa tasa-arvon huomioiminen on keskeinen kysymys.</p>	<p>JAVIST-hankkeen oppimisteknologiakontti TEKLA kiertää seudun päiväkodeissa ja peruskouluissa tarjoten tasavertaisesti pääsyn uusien teknologioiden pariin. Levittämällä vastaavanlaisia jakamiseen perustuvia toimintatapoja voidaan lisätä teknologioiden saatavuutta laajemminkin.</p> <p>HEVi-ohjelma hakee syksyn 2024 rahoitushaussa simulaatio-opetuksen ratkaisuja virtuaaliympäristöissä, ja mikäli hanke syntyy, voi se mahdollisesti tukea oppimista laajentamalla metodien valikoimaa.</p>
<p>Luo hyvä ymmärrys kohdealueista ratkaisujen vientiä varten Suomessa on hyvää oppimisen osaamista, mutta oppimisemme menestys rakentuu suuresta määrästä eri tekijöitä yhteiskunnassa. Jotta ratkaisuita voidaan kehittää toimimaan useissa konteksteissa, tarvitaan hyvää ymmärrystä kohdealueiden tarpeista ja kokonaisjärjestelmistä. Pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemi voi tarjota yhdessä kumppaneiden kanssa mahdollisuuksia kansainväliseen yhteistyöhön ja tutkimukseen.</p>	<p>Kehittämishankkeita toteutetaan monipuolisissa konsortioissa, jolloin edistetään myös mahdollisuuksia tehdä yhteisiä kansainvälisiä avauksia sekä hyödyntää ristiin resursseja.</p> <p>Ohjelman hankkeiden kohderyhmänä ovat kansainvälistä kasvua hakevat innovatiiviset yritykset, ja HEVi-hankerahoitus mahdollistaa yritysten kv-markkinaosaamisen lisäämisen toimenpiteet. Sidosryhmätilaisuuksissa HEVi jakaa tietoa myös suoraan yrityksille haettavissa olevista Business Finlandin ja ELY-keskuksen rahoituksista, joiden avulla yritykset voivat kehittyä ja kasvaa kansainvälisille markkinoille.</p>
<p>Ota jatkuvan oppimisen ratkaisujen</p>	<p>Ohjelma operoi pääasiassa EAKR-rahoituksella, joka ei suoraan tähtää osaamisen kehittämiseen.</p>

<p>kehittämisen tosissaan</p> <p>Osaamisen saatavuus on elintärkeää innovaatioekosysteemille. Tässäkin aiheessa ratkaisuiden on toimittava oikeassa mittakaavassa meillä ja muualla, kysymys kun on, miten jatkuvaa oppimista voidaan tarjota lähes koko väestölle? Keskeinen kysymys on myös, miten erilaiset ihmiset saadaan käyttämään mahdollisuuksia tasavertaisesti? Jatkuva oppiminen tarvitsee innovatiivisia ratkaisuja niin muotoihin ja malleihin – ne voivat poiketa radikaalistikin perinteisestä kurssi- ja tunti-oppimisesta – kuin pedagogiikkaankin: monilla aikuisoppijoilla voi kielteisiä käsityksiä liittyen oppimiseen ja itseän oppijana, joita jatkuvassa oppimisessa pitää pystyä muuttamaan.</p>	<p>Hankkeissa voidaan kuitenkin kehittää sellaisia sisältöjä, jotka kehittävät osaamisen kehittämistä tukevia innovaatioita. Esimerkiksi simulaatio-opetus virtuaaliympäristöissä on sellainen aihe, jolle ohjelma hakee hankesisältöjä syksyn 2024 rahoitushaussa, ja joka koskettaa myös aikuisoppijoita, ja tarjoaa vaihtoehdon perinteiselle lukemalla oppimiselle.</p> <p>HEVin verkostotilaisuuksissa on käsitelty myös oppimisteemaisia hankeaihoita ja lisätty tietoa ESR+-rahoituksesta. Tilaisuuksiin on saatu myös ammatillisen koulutuksen edustajia, mutta toistaiseksi HEVi-hankkeita ovat hakeneet ainoastaan korkeakoulut, eikä ESR+ -hankkeita vielä kytkeydy portfolioon.</p>
---	---

Toimintaympäristöanalyysi: 9 suositusta innovaatiotoimintaan

”9 suositusta innovaatiotoimintaan” tiivistää keskeisimmät kehityksen suunnat, joihin kaupunkien olisi tartuttava kyetäkseen toimimaan uskottavasti ekosysteemimäisen innovaatiotoiminnan puolestapuhujana, ajurina ja tukijana. Alla olemme käsitelleet suositukset HEVin tähänastisen toiminnan näkökulmasta. Suosituksen toteutumista on arvioitu plusmerkeillä (1–3 kpl).

Suositus	Arvio	Huomioita
AKTIIVINEN ROOLI & YHTEINEN SUUNTA		
<p>1. OLEMME AKTIIVISIA VAIKUTTAVIEN INNOVAATIOIDEN KEHITTÄMISESSÄ.</p> <p>Kun kaupunki toimii suunnannäyttäjänä, välittäjänä ja mahdollistajana, voi kaupunki tarjota innovaatiotoiminnalle niin tekniset edellytykset, kehittäjäyhteisön kuin myös laajemman (arvo)verkoston ja tavoitteet/missiot, joihin kytkeytyä.</p>	++	<p>Kehittämistä vaatii sekä kaupunkikohtainen että pks-tasoinen yhtenäisyys. Toimintaa voi vahvistaa erityisesti strategisen tavoitteenasetannan sekä suunnittelun ja palveluiden saavutettavuuden kautta, pyrkien samalla pois pirstaleisuudesta.</p>
<p>2. KYTKEMME JA SISÄLLYTTÄMME INNOVAATIOTOIMINNAN STRATEGIOIHIN JA TAVOITTEISIIN.</p> <p>Kaupunkien strategiat ja kansainväliset tavoitteet tunnistavat megatrendit ja niiden luomat haasteet. Innovaatiotoimintaa tulisi myös johtaa systemaattisesti ja hyödyntää enemmän osana kaupungin perustoimintaa. Innovaatiotoiminnan sisällyttäminen poikkileikkaavaksi</p>	+	<p>Työ on käynnistetty, tähänastinen toiminta on ollut orientoivaa. Innovaatiotoiminnan sisällyttäminen kaupunkien strategioihin on myös päivänpolitiikasta riippuvaista.</p>

osaksi kaupungin työtä ja toimintatapoja vahvistaa innovaatioiden kokonaisvaikuttavuutta, kaupungin uudistumiskykyä sekä alueellista kilpailukykyä.		
3. MÄÄRITTELEMME EKOSYSTEEMITYÖN JA TAHTOTILAN YHDESSÄ VERKOSTON KANSSA. Tulemalla osaksi kehittäjäverkostoa, kaupunki signaloi sitoutuneisuutta. Alueellinen yhteistyö tiivistyy ja sen myötä yhteisomistajuus toiminnasta vahvistuu.	+++	Kestävän kaupunkikehittämisen saralla ekosysteemityötä tehdään hyvin verkottuneesti. Ohjelma tukee verkostoitumista mm. yhteisten suuntaustilaisuuksien, hankevalmistelutyöpajojen sekä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmätilaisuuksien kautta. Avoimet pk-seudun tilaisuudet, aktiivinen uusien kumppanien mukaan kutsuminen ja julkinen viestintä edistävät yhteisyyttä.
AVOINTA & INKLUSIIVISTA INNOVAATIOTOIMINTAA:		
4. KAUPUNKI-INNOVAATIOT LUODAAN YHDESSÄ YRITYSTEN KANSSA. Innovaatiotoiminta tarjoaa yrityksille ja kaupungeille kasvun ja kehittämisen paikkoja. Kaupunki tarvitsee yritysten osaamista uudistumiseen ja kaupunkilaisten hyödyksi. Ratkaisujen jalostaminen kaupunkiasiantuntijoiden kanssa on edellytys tarpeisiin vastaavien kaupunki-innovaatioiden synnylle.	+	Kaupungit tarjoavat yrityksille kehittämisen paikkoja uusille teknologioille ja ratkaisuille, mutta toiminta on pistemäistä ja usein rajattua, jolloin vaikutukset eivät useinkaan ulotu yksittäisten kokeilujen ulkopuolelle ja/tai muuta kaupunkikuvaa olennaisesti.
5. KAUPUNKI-INNOVAATIOT LUODAAN YHDESSÄ KAUPUNKILAISTEN KANSSA. Avoin ja inklusiivinen innovaatiotoiminta edistää innovaatioiden kohdentamisen eri tarpeisiin, eri ihmisryhmät huomioiden. Innovaatiotoimintaa ja resursseja avataan monimuotoiselle kansalaisinnovaattoreiden joukolle.	+	Toiminnan avoimuutta ja inklusiivisuutta edistetään osassa hankkeita niiltä osin, kun se istuu hankkeen erityistavoitteisiin ja kohderyhmiin.
6. KAUPUNKI-INNOVAATIOT LUODAAN MONIALAISESTI. Vaikuttavat innovaatiot ja systeeminen muutos eivät kehity ilman poikkialaista panostusta. Kaupungit järjestävät tilaisuuksia poikkialaisten kehitystiimien syntymiselle ja kohtaamiselle, jossa sekä julkisen että yksityisen sektorin ammattilaiset voivat soveltaa osaamistaan esim. uusien teknologioiden hyödyntämiseksi.	+	Toiminta on toistaiseksi keskittynyt painopistekohtaiseen kehittämiseen. Ohjelma tarjoaa kuitenkin tilaisuuksia, joissa kehittäjiä törmäytetään monialaisesti.
VAIKUTTAVUUDEN & KYVYKKYYDEN KASVU		
7. PANOSTAMME INNOVAATIOTOIMINTAAN YLI HANKE- JA OHJELMAKAUSIEN. Innovaatiohankkeissa kehitetään systemaattisesti ekosysteemin toimijoiden kyvykkyyksiä yli	++	Ohjelman toimintaan on osallistunut laaja joukko pk-seudun asiantuntijoita ja lisäksi ohjelmassa on pyritty aktiivisesti vahvistamaan

organisaatorajojen. Näin alueelle kumuloitua osaaminen mahdollistaa vahvan kilpailuaseman. Kaupunkien asiantuntijoiden osaamista ja työaikaa allokoidaan innovaatiotoimintaan, myös hankkeiden ulkopuolella.		innovaatiotoiminnan edellyttämiä kyvykkyyksiä. Toiminta ei ole rajautunut ainoastaan portfoliotoimijoille, vaan ollut avointa ja kehittämisen tuloksia on jaettu aktiivisesti.
8. VAIKUTTAVUUS LUODAAN SYSTEEMISESTI. Megatrendien luomat tarpeet tai haasteet ratkaistaan harvoin yksittäisillä hankkeilla tai innovaatioilla. Toimintojen välinen yhteistyö ja yhteiskehittäminen sekä hankeportfoliot on syytä nostaa korkeammalle agendalla. Näin vältämme turhat päällekkäisyydet ja pienelle näkyvyydelle jäävät irralliset lähdöt. Myös toiminnan arvioinnin tulee olla systeemistä.	+++	Toiminta on rakennettu portfolionäkökulmasta, seudullisia vahvuuksia, yhteistyötä ja yhteiskehittämistä painottaen. Myös arviointityökaluja (mm. InnoVisions) kehitetään systeemisyys huomioiden. Portfolion sisältöjä pyritään kehittämään täydentävästi sekä kumuloituvasti ohjelmakauden aikana.
9. KAUPUNGIT KÄYTTÄVÄT EKOSYSTEEMITYÖKALUJA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN. Ekosysteemityö on yhteinen tilaisuus kehittää ja uudistaa innovaatiotoimintaa, -palveluita sekä kyvykkyyksiä, joilla pystytään vastaamaan systemaattisesti megatrendien luomiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin.	++	Osaamista ja työkaluja on kehitetty ja sovellettu aktiivisesti, ja niiden käyttöönottoa laajennetaan. Tästä mm. InnoVisions on yksi esimerkki, jota sovelletaan ohjelman jälkipuoliskolla.

Kaupunkistrategiat – Ohjelma suhteessa strategioihin

Ekosysteemisopimus on sen laadintahetkellä ollut linjassa kunkin kaupungin strategian kanssa. Olemme HEVi-koordinaation toimesta nyt tarkastelleet Helsingin, Espoon ja Vantaan voimassa olevia kaupunkistrategioita ohjelman tähänastisen toteutuksen näkökulmasta. Kunkin kaupungin osalta teemme nostoja niiltä osin, kun katsomme ohjelman vastaavan nykyisten strategioiden kirjauksiin (suorat lainaukset taulukkojen vasemmassa sarakkeessa). Kommentoimme sitten kutakin nostoa ohjelman näkökulmasta. Kaupunkistrategiat tulevat vielä kertaalleen vaihtumaan ennen ohjelmakauden loppua.

Helsinki, Kasvun paikka 2021–2025

Helsingin kaupunkistrategia on HEVi-ohjelman näkökulmasta otsikoitu osuvasti: Kasvun paikka. Ohjelma kun vastaa juuri siihen. Lähempi tarkastelu osoittaa, että HEVi-ohjelma vastaa useaan strategian tavoitteeseen ja tekee sen useasta näkökulmasta; niin temaattisesti kuin poikkileikkaavasti mm. yhteistyön, kansainvälisen kasvun ja seudullisen edelläkävijyyden vahvistumisen kautta.

Kaupunkistrategiassa elinvoiman kasvu ja innovaatiot ovat tyypillisesti eri toimialoja poikkileikkaavia elementtejä, jolloin ne eivät sellaisenaan rajaudu yksittäisiin painopisteisiin.

Kasvun paikka 2021–2025, Helsingin kaupunki	
Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut	
Ilmastonäkökulma huomioidaan erityisesti kaupunkirakentamisessa, liikkumisessa ja energiaratkaisuissa	Hankkeet: ENPA Kiertotalot (alkamassa) Avoimen innovaation edistäminen rakennetussa ympäristössä Kestävän tulevaisuuden kaupunginosat
Tavoitteena on hiilineutraali Helsinki, joka saavuttaa tavoitteensa, toimii esimerkkinä ja tekee enemmän kuin osuutensa ilmastonmuutoksen torjunnassa.	Ilmastonäkökulma sekä hiilineutraalius ovat keskeisiä elementtejä Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelmassa, jonka kautta portfolion hankkeita rahoitetaan. Kyseiset näkökulmat painottuvat erityisesti hankkeissa, jotka rahoitetaan erityistavoitteista 2.1 ja 2.3.
Älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta.	Hankkeet: SOLMU (alkamassa), Pk-seudun haastemoottori
Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut	
Maailman paras ja yhdenvertaisin paikka oppia	Hankkeet: JAVIST
Hyvinvointi ja terveysteknologia	
Helsingin tavoitteena on olla kaupunki, jossa edellytykset liikkuvaan elämään kohenevat niin, että kaupunkilaisten terveys paranee.	Hankkeet: KauKo
Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen	
Olemme jakaneet strategian tarkastelun useamman alateeman alle painopisteen laajuuden vuoksi: <i>Yhteistyö, kansainvälisyys, innovatiivinen edelläkävijäkaupunki ja muut.</i>	
YHTEISTYÖ	
Vaikka digitaalitekhnologia mahdollistaa etätoiminnan, fyysinen läheisyys on edelleen olennaista tuottavuuden, luovuuden ja myös työtä tekevien hyvinvoinnin kannalta. Uudet ideat syntyvät ja leviävät, kun ihmiset ovat lähekkäin.	HEVi-ohjelma tukee pk-seudun organisaatioiden ja asiantuntijoiden välistä verkostoitumista sekä tiedonvaihtoa. Portfolion osalta ohjelma pyrkii ryhmähankkeisiin, joita rakennetaan törmäyttämällä pk-seudun TKI-toimijoita yhteen, ja tuomalla esiin seudullisia kehitystarpeita. Tällä tavoin mahdollistetaan a) monipuolisten seudullisten hankekonsortioiden ja hankkeiden rakentumista, ja b) yritysten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä (elinkeinoelämäälähtöinen TKI-yhteistyö, ET 1.1).
Rakennamme yhteistyössä korkeakoulujen, opiskelijoiden ja yritysten kanssa Helsingistä yhä parempaa opiskelukaupunkia ja innovaatiokeskittymää sekä satsaamme tieteen tekemisen edellytyksiin.	
Helsinki tekee aktiivista yhteistyötä korkeakoulujen ja yritysten kanssa tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa ja nojautuu parhaaseen riippumattomaan tutkijaosaamiseen omaa toimintaansa uudistaessaan.	HEVi-koordinaatiohanke tuottaa portfolion hankkeille yhteisiä sisältöjä ja tilaisuuksia, jotka osaltaan vahvistavat hanketoimijoiden välisiä suhteita ja verkostoitumista ja

<p>Tiivistämme yhteistyötämme alueen korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa ja kannustamme toimialoja vahvistamaan alakohtaista yhteistyötä tutkijoiden ja koulutustarjoajien kanssa.</p>	<p>painopisterajat ylittävää yhteistyötä.</p> <p>Lisäksi koordinaatio tukee TKI-toimijoiden ja kaupunkiasiantuntijoiden verkostoitumista myös portfolion ulkopuolella.</p>
<p>KANSAINVÄLISYYS</p>	
<p>Helsinki on houkutteleva osaajille ja yrityksille</p>	<p>Hankkeet: LYPPE, DCIB</p>
<p>Helsinki on houkutteleva ja vetovoimainen niin kansainvälisille osaajille ja heidän perheilleen kuin muualta Suomesta muuttaville.</p>	<p>HEVi-ohjelma vahvistaa osaltaan pk-seudun houkuttelevuutta vahvistamalla innovaatioekosysteemejä niin sisältöjen kuin verkostojen osalta.</p>
<p>Otamme entistä aktiivisemmän roolin ulkomaisten yritysten, yrittäjien ja työntekijöiden houkuttelussa ja Helsinkiin asettautumisen tukemisessa.</p>	<p>Ohjelmasta rahoitettu LYPPE-hanke pureutuu erityisesti kansainvälisten kasvuyritysten ja sen myötä osaajien houkutteluun pääkaupunkiseudulle.</p>
<p>Helsinki tarvitsee kansainvälisiä osaajia.</p>	
<p>INNOVATIIVINEN EDELLÄKÄVIJÄKAUPUNKI</p>	
<p>Vahvistamme ja kehitämme asemaamme yhtenä Euroopan parhaana innovaatioympäristönä, startup-keskuksena ja uusien elinkeinojen kehtona.</p>	<p>Hankkeet: DCIB LYPPE</p>
<p>Helsinki on tulevaisuudessa houkuttelevin kaupunki ihmisille ja yrityksille, jotka tekevät työtä koko maailman parhaaksi.</p>	<p>Pk-seudun pelialan keskittymä pk-yrityksille Pk-seudun haastemoottori HEVi-koordinaatio</p>
<p>Kasvatamme taloudellista toimeliaisuuttamme ja tavoittelemme elinkeinojen ja ammattien monipuolistumista.</p>	<p>Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen mahdollistaa ajankohtaisiin kehitysaiheisiin tarttumisen ja siten kehityksen kärjessä pysymisen. Painopisteen avulla ohjelma on voinut tarttua jo mm. digitaalisten luovien alojen, tekoälyä hyödyntävien toimijoiden, ja kasvuyrityskentän tarpeisiin.</p>
<p>Helsingin tulee olla houkutteleva ympäristö testata uusia ratkaisuja kaupunkiympäristössä.</p>	<p>Useassa portfolion hankkeessa mahdollistetaan yritysten ratkaisujen testaus kaupunkiympäristössä: KauKo, JAVIST, Pk-seudun haastemoottori, ENPA, jne.</p>
<p>Vahvistamme yritysmyönteistä kokeilukulttuuriamme ja painotamme ratkaisukeskeisyyttä – Helsinki on mahdollistaja.</p>	<p>Osallisuuden ja vuorovaikutteisuuden vahvistamiseksi ohjelmassa on kehitetty rahoituskerroksia edeltäviä suuntauskeskusteluja entistä avoimempaan ja osallistavampaan suuntaan. Hakuilmoitukset laaditaan laajasti pk-seudun kehitystarpeet ja ajankohtaisuus huomioiden.</p>
<p>Helsinki vahvistaa osallisuutta ja vuorovaikutteisuutta kaikessa kaupungin toiminnassa edistämällä avointa toimintakulttuuria ja vuorovaikutteisia toimintatapoja sekä hyödyntämällä asukkaita ja yrityksiltä saatua palautetta.</p>	
<p>Etsimme ratkaisuja kaupunkilaisten ja yritysten haasteisiin sekä panostamme läpinäkyvään, tasapuoliseen, nopeaan ja ennakoitavaan palveluun kaikilla toimialoilla ja kaikissa kaupungin palveluissa</p>	
<p>Käytämme innovaatiokilpailuja, -rahastoja ja muita vastaavia työkaluja vaikuttavasti.</p>	
<p>Tuemme korkeakoulukampusten kehittymistä vahvoiksi innovaatio- ja osaamiskeskittymiksi</p>	<p>Hankkeet: Food SystemiCity Terveysinnovaatioita yli siilorajojen (alkamassa) AI - Business Hautomo (alkamassa) DCIB</p>

MUUT	
Helsinki haluaa myös edistää EU-varojen vastuullista käyttöä.	<p>HEVi-ohjelma kohdistuu kestävään kaupunkikehitykseen.</p> <p>Ohjelman vahva portfolionäkökulma tukee yhteistoimintaa ja tekee synergioiden löytämisestä todennäköisempää kuin jos hankkeita rahoitettaisiin kokonaisuudesta irrallaan. Lisäksi toiminta kytkeytyy kansalliseen Innokaupungit-verkostoon ja sen tarjoamiin palveluihin, rahoituksiin ja asiantuntijaverkostoihin.</p> <p>Ohjelman koordinaatio tehostaa myös hankkeiden tuloksellisuutta ja taloudellisuutta tarjoamalla näille mm. viestintätukea ja -koulutusta sekä hankekotisivut ohjelman verkkosivuilla www.hevinnovations.fi; InnoVisions-työkalun vaikuttavuuden vahvistamiseen sekä foorumin yhteisten haasteiden selättämiseen.</p>
Haluamme olla kaupunki, jolla on aktiivinen rooli maailmanlaajuisten merkityksellisten ja viheliäisten haasteiden ratkaisijana ja joka haluaa omaksua muiden kaupunkien parhaat toimintatavat	<p>Hankkeet: Koordinaatiohanke Pk-seudun haastemoottori</p> <p>Ohjelma perustuu tavoitteelle skaalattavien innovaatioiden kehittämisestä ja levittämisestä. Tavoitetta edistetään rahoitettujen hankkeiden kautta, viestimällä portfolioista sekä esittelemällä tuloksia laajasti erilaisille verkostoille.</p>
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen	<p>Ohjelmassa seurataan tarkasti hankkeiden tuloksellisuutta ja kokonaisvaikuttavuutta.</p> <p>Toteuttamalla hankkeita ja oppimalla muilta hanketoteuttajilta Helsinki kehittää myös omaa osaamistaan tiedolla johtamisessa.</p> <p>Erityisenä toimenpiteenä tähän liittyen voitaisiin nostaa ohjelman InnoVisions-työkalu, joka vahvistaa portfolion kokonaisvaikuttavuutta ja tukee yksittäisiä hankkeita rakentumaan osaksi seudullista innovaatioekosysteemiä.</p> <p>Rahoitettavissa hankkeissa kehitetään yritysten ja tutkimustoimijoiden kanssa uusia digitaalisia ratkaisuja, joita kestävään kaupunkikehitykseen tarvitaan.</p> <p>Yhteistyöhön osallistumalla ja markkinoilta hankkimalla Helsinki saa käyttöönsä tarvitsemiaan digitaalisia ratkaisuja.</p>

Espoo-tarina 2021–2025

HEVi-ohjelma painopisteet ja sen taustalla valtion kanssa solmittu innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus vastaavat useisiin Espoo-tarinan ja valtuustokaudelle asetettuihin tavoitteisiin. Elinvoiman kasvu, innovaatioiden lisääminen, kansainvälisyys ja vahva yhteistyö ovat kaikkia painopisteitä ja strategiatavoitteita poikkileikkaavia elementtejä. Väliarvioinnin tarkastelussa HEVi-ohjelman yhdeksän hanketta, joissa Espoo on mukana, vastaa erityisesti Espoon ilmastotavoitteeseen ja kasvavan kaupungin mahdollisuuksiin.

Espoo-tarina 2021–2025	
Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut Tuottaa innovatiivisia ratkaisuja päästövähennyksien saavuttamiseen ja yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia.	
Strategia: ”Teemme töitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja sen vaikutuksiin sopeutumiseksi. Tavoitteenamme on olla hiilineutraali vuonna 2030. Kunnianhimoiseen tavoitteeseen etenemme yhdessä asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten kanssa panostamalla puhtaaseen energiaan, kiertotalouteen, kestävään maankäyttöön ja rakentamiseen sekä kestäviin kulkumuotoihin.”	Hankkeet, joissa Espoo on toteuttajana tai osatoteuttajana: Energiapalvelumalli alueille, ENPA Kestävän tulevaisuuden kaupunginosat Pääkaupunkiseudun haastemoottori Kiertotalot Liikkumisen uudet palvelut pk-seudun solmukohtissa, SOLMU
Valtuustokauden tavoite: ”Varmistamme monipuoliset ja omaleimaiset alueet, joilla on myös pientaloja, viihtyisää kerrostaloasumista ja riittävästi työpaikkatontteja. Hyvien liikenneyhteyksien varten rakentuvat tiiviit kaupunkimaiset alueet ovat eläviä ja houkuttelevat palvelualan yrityksiä. Suunnittelussa ja rakentamisessa korostetaan kestävä kehityksen periaatteita ja kiinnitetään huomiota rakennusten elinkaaripestöihin.”	Muut portfolion hankkeet: Food waste ecosystem - ruokahävikin vähentäminen ja hävikkiruuan hyödyntäminen Avoimen innovaation edistäminen rakennetussa ympäristössä
Strategia: ”Tavoitteemme on kasvattaa joukkoliikenteen, kävelyn, pyöräilyn ja sähkökäyttöisten autojen suosiota.”	Innovatiivisuus ja hiilineutraalius ovat keskeisiä elementtejä Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelmassa, jonka kautta portfolion hankkeita rahoitetaan.
Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut Kehitetään ja pilotoidaan uudenlaisia osaamisen ja oppimisen digitaalisia ratkaisuja sekä toimintamalleja koulutuspalvelu ja -teknologiavientiin.	
Strategia: ”Espoo on osaamisen ja osaajien kaupunki, ja koulumme ovat kansainvälistä huipputasoa.”	Hankkeet, joissa Espoo on toteuttajana tai osatoteuttajana: -
Valtuustokauden tavoite: ”Kehitämme tiedolla, data-analyysillä ja vaikuttavuudella johtamista. Espoo kumppaneineen on aktiivinen digitalisaation, robotiikan, tekoälyn ja muun teknologian hyödyntäjä läpi toimintaprosessien.”	Muut portfolion hankkeet: Jakamisella viisautta: yhteiskäyttöiset innovaatio- ja oppimisympäristöt, JAVIST
Valtuustokauden tavoite: ”Tuemme korkeakoulukampusten kehittymistä vahvoiksi innovaatio- ja osaamiskeskittymiksi. Kampuskehityksen kohteina ovat Otaniemen lisäksi Leppävaara ja Kivenlahti. Näille kaikille alueille asetamme elinvoiman ja kaupunkikehityksen kumppanuustoiminnan erityistavoitteet.”	Yliopistojen yhteistyö luo vahvan pohjan innovaatiokyvykkyyden ja osaamisen kasvulle.

Hyvinvointi ja terveysteknologia

Tuetaan hyvinvointi- ja terveysteknologiayritysten tuotekehitystyötä ja kasvua tukevia osaamiskeskittymiä, yrityspalveluita sekä kehitys- ja kokeilu ympäristöjä.

Strategia: ”Hyvät palvelut lisäävät alueemme elinvoimaa, kuntalaistemme toimeliaisuutta ja arjen sujuvuutta. Palvelut ovat laadukkaasti, esteettömästi ja tehokkaasti järjestettyjä, ja kehitämme niitä yhdessä asukkaidemme ja asiakkaidemme kanssa. Kun väkilukumme kasvaa, vastaamme lisääntyneeseen palvelutarpeeseen alueittain, lähellä asukasta.”

Hankkeet, joissa Espoo on toteuttajana tai osatoteuttajana: -

Muut portfolion hankkeet:

Kaupunkiympäristöt kokeilualustana
hyvinvointi-innovaatioille, KauKo
Terveysinovaatioita yli siilorajojen

Yliopistojen ja korkeakoulujen yhteistyö luo vahvistaa kaupunkien roolia tutkimus- ja pilotointialustana.

Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen

Mahdollistaa uusien nousevien teemojen kehittämisen ja yleisesti pääkaupunkiseudun ekosysteemien kehitystä.

YHTEISTYÖ

Strategia: ”EU:n rahoitusohjelmien kautta saatavissa olevat resurssit sekä vahvistamme metropolialueen yhteistyötä ja eurooppalaisten kaupunkien kumppanuustoimintaa.”

Hankkeet, joissa Espoo on toteuttajana tai osatoteuttajana:

Pk-seudun haastemoottori
HEVi - Pks-ekosysteemisopimuksen
koordinaatiohanke

Strategia: ”Strategisen yhteistyön ja verkostomaisen toiminnan avulla kehitämme Espoota yhdessä asukkaidemme, yhteisöjemme ja yritystemme kanssa. Yhteistyömme on tiivistä hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi erityisesti hyvinvointialueen, Helsingin seudun ja Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa. Edistämme tulevaisuuden kaupunkipolitiikkaa aktiivisella kumppanuudella kansallisesti ja toimimme esimerkillisenä edelläkävijänä EU-tasolla.

Muut portfolion hankkeet:

Food SystemiCity -ohjelma

HEVi-ohjelma tukee pääkaupunkiseudun TKI-toimijoiden välistä verkostoitumista sekä tiedonvaihtoa. Portfolion osalta ohjelma pyrkii toteuttamaan ryhmähankkeita, joissa ratkaistaan seudullisia kehitystarpeita.

Strategia: ”Yritysmyönteinen Espoo on hyvä paikka elää, uudistua, yrittää ja tehdä työtä. Kehitämme kaupunkia yrittäjyyden ja yritystoiminnan toimintaympäristönä yhdessä yrittäjien kanssa.”

HEVi - Pks-ekosysteemisopimuksen koordinaatiohanke tuottaa portfolion hankkeille yhteisiä sisältöjä ja tilaisuuksia, jotka osaltaan vahvistavat hanketoimijoiden välisiä suhteita ja verkostoitumista sekä painopisterajat ylittävää yhteistyötä. Lisäksi koordinaatio tukee TKI-toimijoiden ja kaupunkiasiantuntijoiden verkostoitumista myös portfolion ulkopuolella.

KANSAINVÄLISYYS

Strategia: ”Espoo vahvistaa asemaansa Pohjois-Euroopan kansainvälisesti kiinnostavimpana ja vetovoimaisimpana osaamisen sekä tieteen, taiteen ja talouden innovaatiokeskuksena. Tässä kumppaneillamme, etenkin Aalto-yliopistolla, VTT:llä ja yrityksillä on keskeinen rooli. Espoo profiloituu Pohjoismaiden parhaana startup-yrittäjyyden ja kasvuyritysten sijaintikaupunkina, jota tukemaan kehitämme kasvuyritys-kampuksen yhdessä kumppaneiden kanssa.”

Hankkeet, joissa Espoo on toteuttajana tai osatoteuttajana:

Laskeutuvien yritysten palvelut pk-seudulle, LYPPE

Muut portfolion hankkeet:

Digital Creative Industries and Beyond

<p>Strategia: ”Kansallisen elvytysrahoituksen ja EU-rahoituksen hakeminen korostuu erityisesti vihreän siirtymän ja digitalisaation edistämiseksi, jossa Espoo yhdessä yritysten ja tiedeyhteisöjen kanssa on vahva toimija. Espoo kehittyy ja oppii kansainvälisessä yhteistyössä. Työllisyyttä edistämme asiakas- ja yrityslähtöisesti kohdennetuilla palveluilla.”</p>	<p>HEVi-ohjelma vahvistaa osaltaan pk-seudun houkuttelevuutta vahvistamalla innovaatioekosysteemejä niin sisältöjen kuin verkostojen osalta, sekä kansainvälisten kasvuyritysten ja sen myötä osaajien houkutteluun pääkaupunkiseudulle.</p>
<p>INNOVATIIVINEN EDELLÄKÄVIJÄKAUPUNKI</p>	
<p>Strategia: ”Kasvukaupunkina Espoon tehtävänä on luoda perustaa tulevaisuuden työlle, uusien työpaikkojen synnylle, kasvulle, tuottavuudelle, investoinneille, työperäiselle maahanmuutolle, osaamiselle ja korkean osaamisen alojen vahvistumiselle yhdessä kumppaneidemme kanssa.”</p>	<p>Hankkeet, joissa Espoo on toteuttajana tai osatoteuttajana: Laskeutuvien yritysten palvelut pk-seudulle, LYPPE Pk-seudun pelialan keskittymä pk-yrityksille AI - Business Hautomo Pk-seudun haastemoottori HEVi - Pks-ekosysteemisopimuksen koordinaatiohanke</p> <p>Muut portfolion hankkeet: Digital Creative Industries and Beyond Food SystemiCity Terveysinnovaatioita yli siilorajojen</p>
<p>Valtuustokauden tavoite: ”Yritysmönteinen Espoo on hyvä paikka elää, uudistua, yrittää ja tehdä työtä. Kehitämme kaupunkia yrittäjyyden ja yritystoiminnan toimintaympäristönä yhdessä yrittäjien kanssa.”</p>	<p>Useassa portfolion hankkeessa mahdollistetaan yritysten ratkaisujen testaus kaupunkiympäristössä.</p> <p>Osallisuuden ja vuorovaikutteisuuden vahvistamiseksi ohjelmassa on kehitetty rahoituskerroksia edeltäviä suuntauskeskusteluja entistä avoimempaan ja osallistavampaan suuntaan. Rahoitushakuilmoitukset laaditaan laajasti pk-seudun kehitystarpeet ja ajankohtaisuus huomioiden.</p>

Innovaatioiden Vantaa 2022–2025

HEVi-ohjelman painopisteet kohdistuvat Vantaan strategisesti tärkeisiin teemoihin. Vantaa on vahvasti kasvava, kansainvälistyvä ja innovatiivinen kaupunki. Erityisesti HEVi-ohjelma tukee tavoitteita, jotka liittyvät ”taloudellisesti kestävään ja elinvoimaiseen kaupunkiin” sekä ”resurssiviisaaseen ja hiilineutraaliin Vantaaseen”. Pitkäjänteinen elinkeinopolitiikka on keskeisessä roolissa kaupungin elinvoiman kehittämisessä.

Innovaatioiden Vantaa 2022-2025, Vantaan kaupunkistrategia	
Älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut	
Vantaa on koonnut ilmasto- ja ympäristötavoitteensa resurssiviisauden tiekarttaan, joka toteuttaa kaupungin strategiaa. Resurssiviisaus tarkoittaa luonnonvarojen harkittua käyttöä hyvinvoinnin ja kestävä kehityksen edistämiseksi vastuullisesti. Tiekartan tavoitteena on hiilineutraali ja jätteen tulevaisuuden kaupunki, jossa luonnonvaroja käytetään säästeliäästi ja luodaan edellytyksiä kestäväälle hyvinvoinnille.	HEVi-ohjelmassa Vantaa voi toteuttaa hankkeita, jotka edistävät resurssiviisautta kaupungissa. Hankkeet: ENPA Kiertotalot Avoimen innovaation edistäminen rakennetussa ympäristössä Kestävän tulevaisuuden kaupunginosat
Vantaan hiilineutraalisuustavoitteet huomioidaan maankäytössä, hankinnoissa, kasvatuksessa ja oppimisessa, rakentamisessa sekä kaikissa muissakin kaupungin toimissa ja vaikuttamisen mahdollisuuksissa.	Ilmastonäkökulma sekä hiilineutraalius ovat keskeisiä elementtejä Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelmassa, jonka kautta portfolion hankkeita rahoitetaan. Kyseiset näkökulmat painottuvat erityisesti hankkeissa, jotka rahoitetaan erityistavoitteista 2.1 ja 2.3.
Vantaa haluaa olla hiilineutraali vuonna 2030, mikä edellyttää sitoutumista kunnianhimoisiin toimiin.	
Kukoistavat ja hyvien liikenneyhteyksien varassa olevat kaupunkikeskustat tukevat Vantaan kaupungin roolia seudulla. Ne tukevat myös muiden kaupungin tavoitteiden saavuttamista. Hyvä ja monipuolinen keskustaverkosto vähentää liikennettä ja hiilipäästöjä.	Hankkeet: SOLMU
Uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut	
Vantaan osaamiskampus-kärkihanketta tulee tukemaan niin elinvoiman kuin jatkuvan oppimisen tarpeita. Koulutustasot ylittävää yhteistyötä kehitetään niin, että koulutustasojen väliset rajat eivät ole esteenä työntekijöiden urapolulla etenemiselle. Samalla joustavat siirtymät vahvistavat henkilöstön osaamista ja yritysten kilpailukykyä.	Hankkeet: JAVIST
Hyvinvointi ja terveysteknologia	
Vantaan kaupungilla korostetaan ennalta ehkäisevää ja hyvinvointia rakentavaa työtä. Kaupungin ja hyvinvointialueen välille luodaan aktiiviset ja ennakoivat hyvinvointityön rakenteet, joiden pohjana ovat lainsäädännön vaateet. Hyvinvointityössä onnistuminen heijastuu laajalti alueen elinvoimaan ja asukkaiden arkeen.	Hankkeet: KauKo
Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen	
Olemme jakaneet strategian tarkastelun useamman alateeman alle painopisteen laajuuden vuoksi: <i>Yhteistyö, kansainvälisyys, innovatiivinen edelläkävijäkaupunki ja muut.</i>	

YHTEISTYÖ	
<p>Vantaalla Korkeakouluysteistyötä kehitetään lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa. Sen lisäksi, tulevaisuuden kasvu syntyy tiiviimmästä yhteistyöstä toimialojen välillä. Yritysyhteistyölle luodaan uusia mahdollisuuksia paikallisia yrityskestereita vahvistamalla.</p>	<p>HEVi-ohjelma tukee pk-seudun organisaatioiden ja asiantuntijoiden välistä verkostoitumista sekä tiedonvaihtoa.</p> <p>Portfolion osalta ohjelma pyrkii ryhmähankkeisiin, joita rakennetaan törmäyttämällä pk-seudun TKI-toimijoita yhteen, ja tuomalla esiin seudullisia kehitystarpeita. Tällä tavoin mahdollistetaan a) monipuolisten seudullisten hankekonsortioiden ja hankkeiden rakentumista, ja b) yritysten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä (elinkeinoelämälähtöinen TKI-yhteistyö, ET 1.1).</p> <p>HEVi-koordinaatiohanke tuottaa portfolion hankkeille yhteisiä sisältöjä ja tilaisuuksia, jotka osaltaan vahvistavat hanketoimijoiden välisiä suhteita ja verkostoitumista ja painopisterajat ylittävää yhteistyötä.</p> <p>Lisäksi koordinaatio tukee TKI-toimijoiden ja kaupunkiasiantuntijoiden verkostoitumista myös portfolion ulkopuolella.</p>
KANSAINVÄLISYYS	
<p>Vahva kansainvälisyys on tekijä, jolla Vantaa erottuu muista suurista kaupungeista.</p> <p>Kansainvälisten osaajien houkuttelua sekä Vantaalla jo asuvien kansainvälisen osaajien työllistymistä on vahvistettu Talent Vantaa -toiminnan kautta.</p> <p>Vantaa panostaa yrittäjyyteen, yrittäjyysosaamiseen ja yrittäjyyden edistämiseen laaja-alaisesti. Mm. nuoria yrittäjiä ja vieraskielisiä yrittäjiä huomioidaan.</p>	<p>Hankkeet: LYPPE, DCIB</p> <p>HEVi-ohjelma vahvistaa osaltaan pk-seudun houkuttelevuutta vahvistamalla innovaatioekosysteemejä niin sisältöjen kuin verkostojen osalta.</p> <p>Ohjelmasta rahoitettu LYPPE-hanke pureutuu erityisesti kansainvälisten kasvuyritysten ja sen myötä osaajien houkutteluun pääkaupunkiseudulle.</p>
INNOVATIIVINEN EDELLÄKÄVIJÄKAUPUNKI	
<p>Vantaa on innovatiivinen kaupunki. Vantaa voitti EU:n Rising Innovative Cities -palkinnon vuonna 2021. Palkinnon taustalla on ollut mm. kaupungin nopea kasvu ja kaupungissa tehty laaja-alainen kehittämistyö esimerkiksi hiilineutraalisuuden, sosiaalisten innovaatioiden ja digitaalisten ratkaisujen suhteen.</p> <p>Kehitetään Smart Vantaa -toimintamalli, joka korostaa rohkeiden valintojen ja yritysyhteistyön merkitystä elinvoiman kehittämisessä.</p>	<p>Hankkeet: DCIB LYPPE Pk-seudun pelialan keskittymä pk-yrityksille Pk-seudun haastemoottori HEVi-koordinaatio</p> <p>Uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen mahdollistaa ajankohtaisiin kehitysaiheisiin tarttumisen ja siten kehityksen kärjessä pysymisen. Painopisteen avulla ohjelma on voinut tarttua jo mm. digitaalisten luovien alojen, tekoälyä hyödyntävien toimijoiden, ja kasvuyrityskentän tarpeisiin.</p>

	<p>Useassa portfolion hankkeessa mahdollistetaan yritysten ratkaisujen testaus kaupunkiympäristössä: KauKo, JAVIST, Pk-seudun haastemoottori, ENPA, jne.</p> <p>Osallisuuden ja vuorovaikutteisuuden vahvistamiseksi ohjelmassa on kehitetty rahoituskierroksia edeltäviä suuntauskeskusteluja entistä avoimempaan ja osallistavampaan suuntaan. Hakuilmoitukset laaditaan laajasti pk-seudun kehitystarpeet ja ajankohtaisuus huomioiden.</p>
MUUT	
<p>Tavoitteena on luoda Vantaalle oma toimintatapa yritysysteistyössä ja tukea yritysten perustamista ja kasvua hyödyntämällä kaupunkia kehittämälustana. Yrittäjyys on merkittävä tekijä kaupungin elinvoimaisuudessa ja se tulee tunnistaa yhtenä työllistymistapana työllisyyden parantamiseksi. Siksi yrittäjyyden edistämiseksi huomioidaan eri yrittäjäryhmien tarpeet.</p>	<p>HEVi on väline edistää elinkeinopoliittisia tavoitteita sekä kasvua ja kehittää yrityspalveluita.</p> <p>Hankkeet: LYPPE ENPA Food waste ecosystem Kiertotalot Avoimen innovaation edistäminen rakennetussa ympäristössä</p>
<p>Vantaan kehittämissuunnitelmien tavoitteena on edistää uusien ja vanhojen keskusten ja asuinalueiden kaupunkikehitystä.</p>	<p>HEVi-ohjelma kohdistuu kestävään kaupunkikehitykseen.</p> <p>Ohjelman vahva portfolionäkökulma tukee yhteistoimintaa ja tekee synergioiden löytämisestä todennäköisempää kuin jos hankkeita rahoitettaisiin kokonaisuudesta irrallaan. Lisäksi toiminta kytkeytyy kansalliseen Innokaupunki-verkostoon, ja sen tarjoamiin palveluihin, rahoituksiin ja asiantuntijaverkostoihin.</p> <p>HEVi-koordinaatio tehostaa myös hankkeiden tuloksellisuutta ja taloudellisuutta tarjoamalla näille mm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viestintätukea, -koulutusta sekä hankekotisivut ohjelman verkkosivuilla www.hevinnovations.fi - InnoVisions-työkalun vaikuttavuuden vahvistamiseen - Foorumin yhteisten haasteiden selättämiseen
<p>Vantaan täytyy kiinnittää huomioita myös ihmiskunnan yhteisiin haasteisiin. Teemapohjainen toimintatapa osana strategian toimeenpanoa katsoo myös pidemmälle tulevaisuuden haasteisiin. Tavoitteena on saada yritykset paremmin mukaan ratkaisemaan kaupungin haasteita.</p>	<p>Hankkeet: Koordinaatiohanke Pk-seudun haastemoottori</p> <p>Ohjelma perustuu tavoitteelle skaalattavien innovaatioiden kehittämisestä ja levittämisestä. Tavoitetta edistetään rahoitettujen hankkeiden kautta, viestimällä portfoliosta sekä esittelemällä tuloksia laajasti erilaisille verkostoille.</p>

<p>Vantaan strategian mukaan digitalisaatiota edistetään ja digikanavista tehdään pääasiallinen asiointikanava. Asiakaspalvelun visio 2030 laaditaan samanaikaisesti digitaalisen siirtymän tiekartan kanssa. Kaupungin sisäisen toiminnan kehityksessä tavoitteellaan ensisijaisesti palveluprosessien tehokkuutta ja automatisointia. Tämä toteutetaan edistämällä niitä hankkeita, jotka saavat mahdollisimman paljon vaikutusta edellä mainituissa tavoitteissa.</p>	<p>Ohjelmassa seurataan tarkasti hankkeiden tuloksellisuutta ja kokonaisvaikuttavuutta.</p> <p>Erityisenä toimenpiteenä tähän liittyen voitaisiin nostaa ohjelman InnoVisions-työkalu, joka vahvistaa portfolion kokonaisvaikuttavuutta ja tukee yksittäisiä hankkeita rakentumaan osaksi seudullista innovaatioekosysteemiä.</p> <p>Rahoitettavissa hankkeissa kehitetään yritysten ja tutkimustoimijoiden kanssa uusia digitaalisia ratkaisuja, joita kestäväan kaupunkikehitykseen tarvitaan.</p>
--	---

Pääkaupunkiseudun yhteistyö; ohjelma ja portfolio

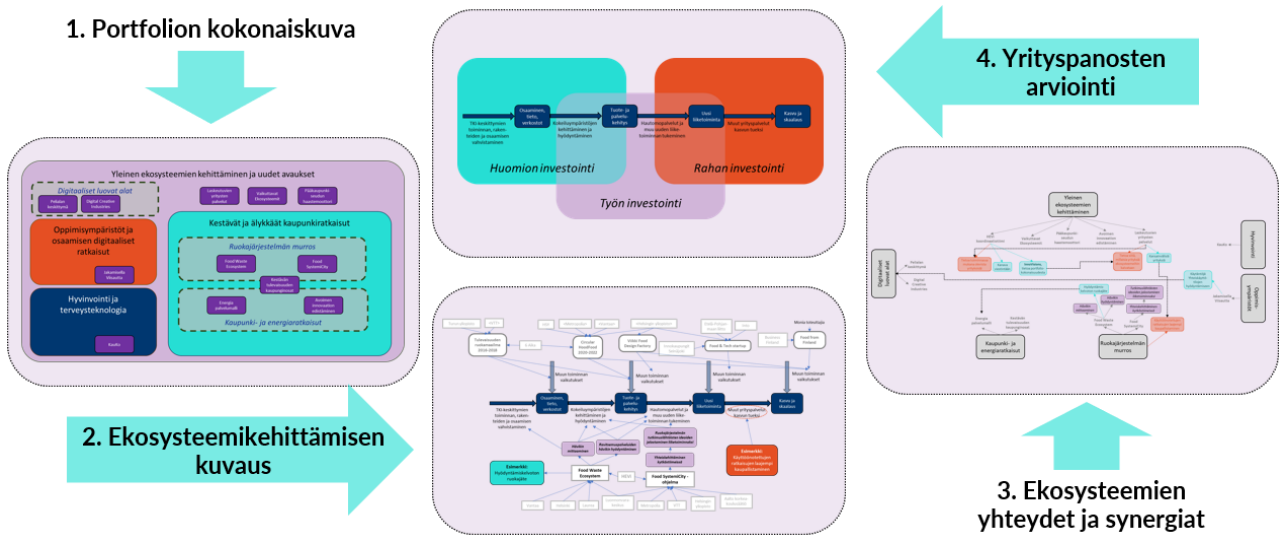
HEVinnovations-ohjelmaa on toteutettu ekosysteemisopimuksen hengessä, seudullista ja kuntarajat ylittävää yhteistyötä vaalien. Toimintaa on suunniteltu ja toteutettu mahdollisimman paljon pks-yhteisesti ja kuitenkin niin, että vastuita koordinaation eri osa-alueista on pyritty jakamaan kaupunkien kesken.

Toisin kuin useissa muissa ekosysteemisopimuksissa, pk-seudun ekosysteemisopimuksen tarkoituksena ei ole ollut rakentaa paikallisten ekosysteemien johtamisen mallia. HEVinnovations-ohjelman tähänastinen toiminta on perustunut avoimeen innovaatioekosysteemyöhön, jossa kaupunki on usein ottanut mahdollistajan ja välittäjän roolin. Suuntaa kehittämiselle on haettu yhdessä sidosryhmien kanssa. Yhteiset sidosryhmätilaisuudet ovatkin olleet luonteeltaan verkottavia ja avoimia. Pääkaupunkiseudulla hanketoiminta on keskittynyt uusien avauksien ohella innovaatiotoiminnan pullonkaulojen purkamiseen, niin kestäväan kaupunkikehittämisen kuin elinkeinopalveluiden saralla.

Ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden on edellytetty olevan seudullisia ryhmähankkeita, jotta niiden hyödyt ja vaikutukset ulottuisivat mahdollisimman laajasti koko pk-seudulle. Ryhmähankkeiden on puolestaan edellytetty tukevan seudullista verkottumista ja TKI-yhteistyötä. Verkottumista ja yhteistyötä on tuettu myös koordinaatiohankkeen omalla viestinnällä, yhteistyön fasilitoinnilla sekä verkostotilaisuuksilla ja avoimilla hankesuunnittelutyöpajoilla.

Ensimmäistä rahoitushakukierrosta lukuun ottamatta hankkeet on arvioitu HEVi-johtoryhmää tukevan pks-yhteisen asiantuntijoiden arviointiraadin toimesta, mahdollistaen aidosti yhteisen hanketoiminnan vaikutusten ja hyödyn arvioinnin. Arviointiin osallistuvat asiantuntijat on nimetty hakukierroskohtaisesti.

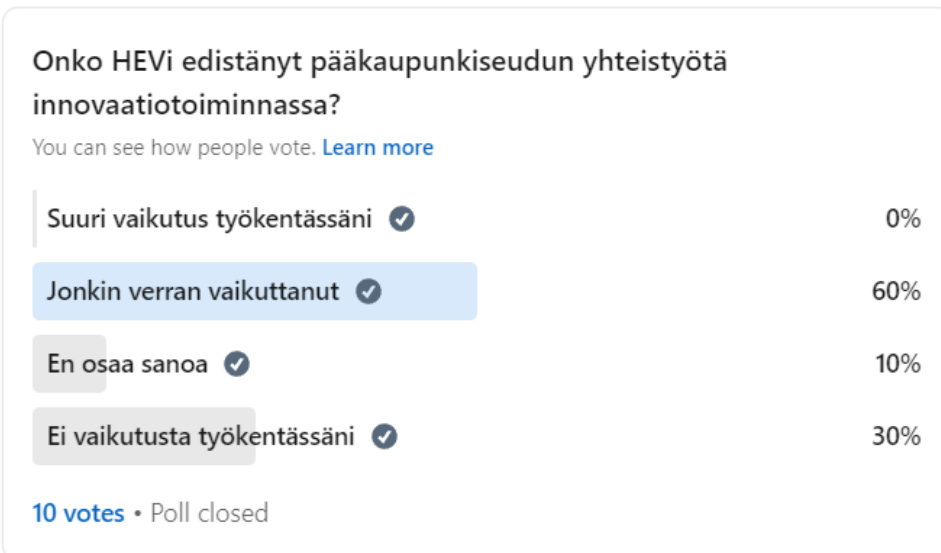
Kuntarajat ylittävän, seudullisen yhteistyön ohella on ohjelmassa panostettu sekä temaattisten että toimialarajat ylittävään yhteistyöhön ja hankeportfolion kumulatiivisuuteen. Tätä puolta on vahvistettu myös kehittävän arvioinnin InnoVisions-työkalulla, jonka ensimmäinen versio kehitettiin hankkeelle keväällä 2024. Työkalua tuodaan enenevässä määrin käyttöön ohjelman toiminnassa vuosien 2024 ja 2025 aikana.

Kuva 7: InnoVisions-työkalukokonaisuus tukee temaattista sekä toimialarajat ylittävää yhteistyötä pk-seudulla.

Yhteisten työkalujen ja tapaamisten tuottamisen lisäksi koordinaatiohankkeen henkilöstö on edustettuna jokaisen portfolion hankkeen ohjausryhmässä, mikä tukee portfolion sisäistä tiedonvälitystä ja tarjoaa myös kanavan portfolion eri hankkeiden toimintojen ristiin markkinoinnille ja yhteistyölle.

Esitimme LinkedInin HEVinnovations-sivuilla seuraajillemme muutaman kysymyksen toiminnastamme. Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että HEVi on edistänyt pääkaupunkiseudun yhteistyötä innovaatiotoiminnassa (60%). On kuitenkin huomioitava, että kyselyyn vastaajista useampi on saattanut olla itse toteuttamassa esim. ryhmähankkeita, joissa pk-seudun yhteistyö on keskiössä.

Hanketoteuttajille toimitettuun erilliseen kyselyyn vastanneet arvioivat yhteistyön toteutumista seuraavista näkökulmista:

- Kuinka arvioisit HEVi-ohjelman koordinaation yhteisten sisältöjen (aamupalat, työpajat, seminaarit, jne) tuoneen hanketyöhösi lisäarvoa? **3.3/5**
- Kuinka arvioisit HEVi-ohjelman toisten hankkeiden tuoneen hanketyöhösi lisäarvoa? (esim. vertaisoppimisen tai yhteisten aloitteiden näkökulmasta)? **2.5/5**
- Ryhmähankkeille: Kuinka arvioisit hankkeesi osahankkeiden välisen yhteistyön sujuneen? **4.5/5**
- Kuinka arvioisit pk-seudun laajuisen yhteistyön ja vaikuttavuuden toteutuvan hankkeessasi? **3.5/5**

Koordinaatiohanke kerää palautetta yhteisistä tapahtumista, ja esim. aamupalojen teemoituksessa kuunnellaan tarkasti hanketoteuttajien toiveita. Mitä tulee toisten HEVi-hankkeiden tuomiin hyötyihin, on ohjelmalla portfolion kasvaessa paremmat edellytykset tukea ristiinpolyyttämistä kun toimijakunta kasvaa niin määrällisesti kuin temaattisestikin.

”Ryhmähankkeet ovat hyvä tapa lisätä yhteistyötä. Omassa hankkeessa kaupunkien välinen yhteistyö ja tiedonvaihto on ollut hyvin aktiivista. Hyvä, että HEVi-rahoitusta ohjataan jatkossa enemmän useamman toimijan ryhmähankkeille.” – HEVi-portfolion hanketoteuttaja

Kysyimme hanketoteuttajilta **”Miten pk-seudun laajuista yhteistyötä voisi mielestäsi kehittää entisestään (HEVi-ohjelman tai hankkeesi puitteissa)?”** Vastauksissa nousi esiin useita näkökulmia yhteistyön kehittämiseksi pääkaupunkiseudulla, jotka voisi tiivistää seuraavasti:

Hankeyhteiset tavoitteet ja vastuut: Ryhmähankkeissa tulisi olla yhteiset tavoitteet/indikaattorit ja osahankkeiden välisistä päällekkäisyyksistä pitäisi päästä eroon, jotta yhteistyö olisi saumatonta.

Yhteistyötä mahdollistavat rakenteet: Useamman toimijan ryhmähankkeiden edistäminen ja näiden sisällä kokemusten jakaminen lisäävät kaupunkien välistä yhteistyötä.

Sektorirajat ylittävä yhteistyö: Hankkeiden yhtymäkohdat eri sektoreiden välillä tulisi tuoda esiin seudullisen verkottumisen nimissä.

Sitoutuminen yhteistyöhön: On tärkeää varmistaa kaikkien hankkeessa mukana olevien sitoutuminen aktiiviseen yhteistyöhön.

Muita nostoja: Viestinnän ja markkinoinnin parantaminen sekä hankepartnereiden roolien selkeyttäminen hankesuunnitteluvaiheessa.

Näiden ehdotusten avulla pk-seudun laajuista yhteistyötä voitaisiin syventää ja monipuolistaa, mikä todennäköisesti edistäisi parempia tuloksia sekä toimijoiden keskinäisessä yhteistyössä että koko alueen kehityksessä.

Ohjelman tuloksellisuus ja vaikuttavuus

Tässä kappaleessa tarkastelemme ohjelman tuloksellisuutta sille asetettujen määrällisten tavoitteiden ja tunnettuun ohella toiminnan sisällöllisen vaikuttavuuden näkökulmasta.

Portfolion hankkeiden indikaattoritavoitteet

Olemme koonneet alle portfolion jo käynnistyneiden hankkeiden tulos- ja tuotosindikaattoritavoitteet, joita kaikki EAKR-rahoitteiset hankkeet itselleen asettavat. EURA2021-järjestelmän puutteellisten toiminnallisuuksien vuoksi indikaattoreiden kokonaistoteuma ei ole puoliväliarvioinnin ajankohtana vielä saatavilla, eikä indikaattorituloksia pystytä raportissa tarkastelemaan.

Työpaikat, yritykset ja liiketoiminta, kpl	
RCR01 Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	315
RCO15 Perustettujen yrityshautomojen kapasiteetti, yrityksiä/vuosi	150
SL01 joihin työllistyvät naiset	128
RCO05 Uudet tuella aikaansaadut yritykset	120
ST01 joista naisten perustamia yrityksiä	52
Innovaatiot, ratkaisut, demonstraatiot, kpl	
NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	225
NR08 Päästövähennyksiä, energiatehokkuutta tai uusiutuvaa energiaa edistävät demonstraatiot	7
NR07 Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut	5
NR11 Kiertotaloutta tai korkean jalostusasteen biotaloutta edistävät demonstraatiot	5
Yritysten osallistuminen, kpl	
NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset	447
RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset	126
NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot	94
RCO10 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	91
NR02 TKI-infrastruktuuria käyttävät yritykset	66
RCO07 Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	13
NO05 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	2

Kuva 8: 2022 ja 2023 käynnistyneiden hankkeiden yhteenlasketut EAKR-rahoituksen tulos- ja tuotosindikaattoritavoitteet. Tietolähde: EURA2021-tietokanta.

Ohjelman tunnettuus ja näkyvyys

"Hankkeiden hyvistä käytännöistä ja tuloksista on aina mielenkiintoista kuulla; ja nimenomaan tekemisen tulosten ja lisäarvon kautta (ei välttämättä niinkään hankenäkökulmalla)."

- HEVI-portfolion hanketoteuttaja

Ohjelmassa on tehty paljon töitä toiminnan näkyvyyden ja tunnettuuden kasvattamiseen. Työnsarkaa kuitenkin riittää myös siksi, että portfolio kasvaa vuosittain usealla ryhmähankkeella. Kyselyssä, joka toimitettiin hanketoteuttajille näkyvyyttä ja tunnettuutta arvioitiin seuraavasti:

Miten arvioisit HEVi-ohjelman näkyvyyttä ja tunnettuutta? 2.9/5

Miten arvioisit oman hankkeesi näkyvyyttä ja tunnettuutta? 3.2/5

*”HEVi-hankkeiden pitäisi olla enemmän siellä, missä kohderyhmätkin ovat.
Tähän kaivataan tukea”* – HEVi-portfolion hanketoteuttaja

Kysyimme hanketoteuttajilta **”Miten viestintää voitaisiin kehittää HEVi-koordinaation toimesta?”**

Vastauksissa nousi esiin useita konkreettisia ideoita ja toiveita HEVi-koordinaation viestinnän kehittämiseksi, niin hanke- kuin ohjelmatasolla. Tässä keskeisimmät nostot tiivistetysti:

Tiedon jakaminen: Tarvitaan enemmän ajankohtaista tietoa hankkeiden etenemisestä, toiminnasta ja portfolion viimeisimmistä hankkeista.

Kohderyhmien tavoittaminen: HEVi-hankkeiden näkyvyyttä pitäisi lisätä niissä kanavissa, joissa kohderyhmät ovat aktiivisia.

Hyvien käytäntöjen jakaminen: Viestintä tulisi keskittyä konkreettisiin tuloksiin ja hankkeiden tuomaan lisäarvoon, eikä niinkään hankekeskeiseen viestintään.

Uutiskirje ja blogit: Uutiskirje hankkeiden etenemisestä ja blogit yhteistyön onnistumisista voisivat tukea viestintää.

Muita kehitysehdotuksia: Hankkeiden viestijöille verkkosivujen päivitysmahdollisuus, LinkedInin aktiivisempi hyödyntäminen, tunteisiin vetoavat tarinat.

Ehdotusten pohjalta HEVi-koordinaation viestinnän näkyvyyttä voidaan tehostaa ja tavoittaa laajempi seuraajakunta, ja sen myötä kehittää toimintaa aiempaa vaikuttavammaksi, ja tukea hankkeiden onnistumista.

Kysyimme myös LinkedIn-sivuillamme seuraajiltamme myös arvioita näkyvyydestämme seuraavin tuloksin:

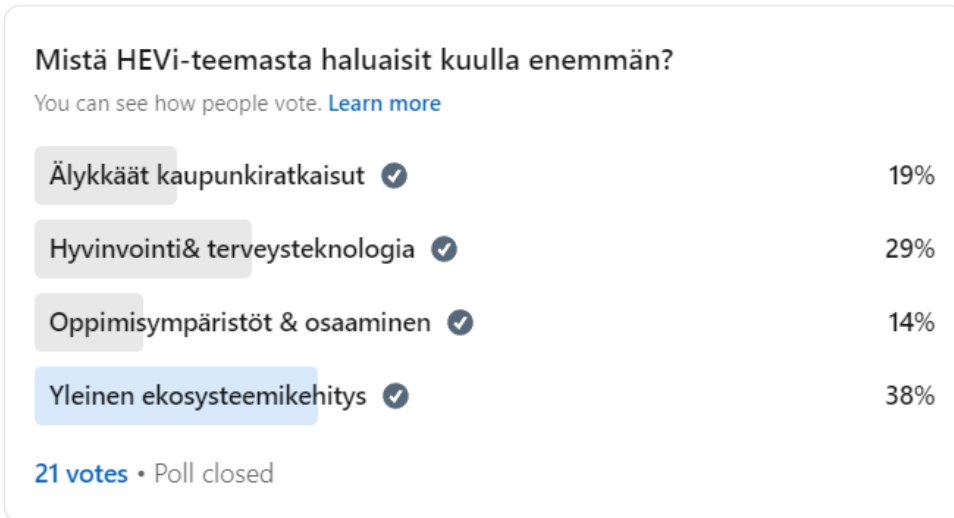
Miten arvioisit HEVi-ohjelman näkyvyyttä ja tunnettuutta?

You can see how people vote. [Learn more](#)

Tulee vastaan joka tuutista ✓	17%
Näky enenevässä määrin ✓	58%
Ei näy eikä kuulu missään ✓	25%

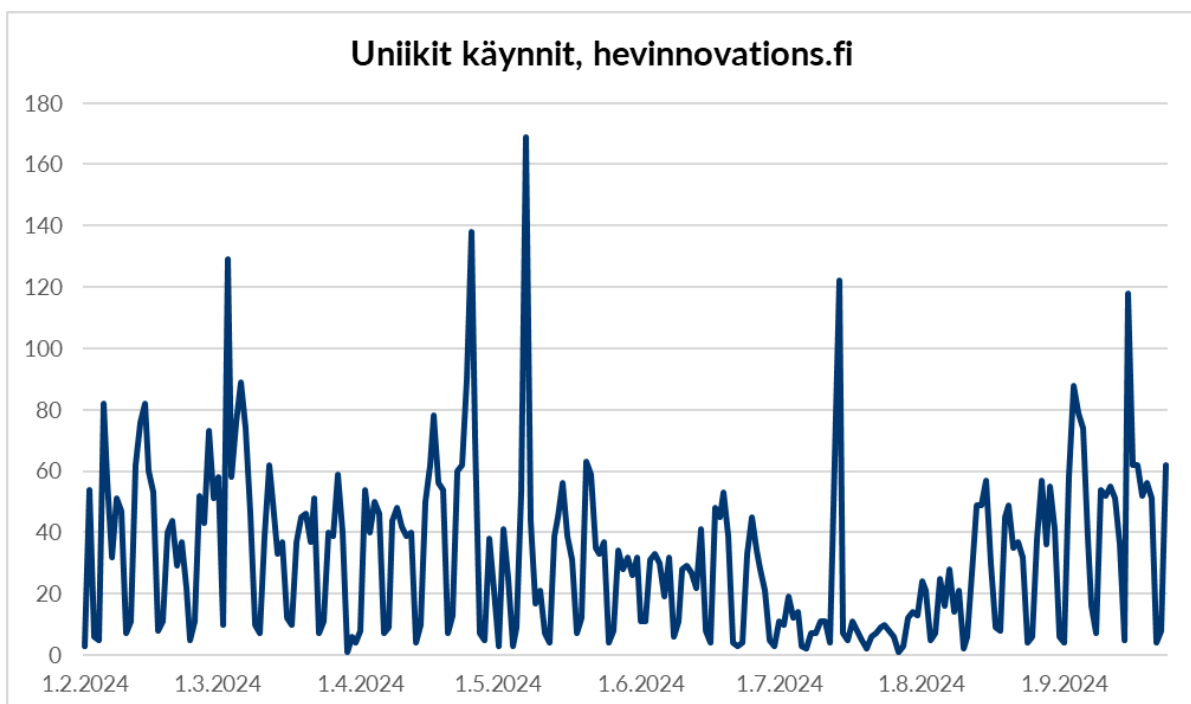
12 votes • Poll closed

Lisäksi seuraajien toiveena olisi kuulla enemmän uutisia kaikista neljästä teemasta, mutta ennen kaikkea yleisestä ekosysteemikehityksestä pääkaupunkiseudulla:

LinkedIn-sivuilla on viestitty sekä ohjelman että portfolion hankkeiden tapahtumista ja tuloksista. LinkedIn-kanavan ohella ohjelman keskeinen viestintäkanava on www.hevinnovations.fi verkkosivut. Jokaiselle käynnistyneelle hankkeelle on perustettu omat alisivut. Lisäksi verkkosivut toimivat yhteisenä alustana mm. tapahtumien markkinointiin.

"Olen tyytyväinen HEVi-viestinnän kehitykseen. Olemme saaneet hyvin tukea viestinnästä ja nettisivut näyttävät hyvältä! Hyvää työtä!" – HEVi-hanketoteuttaja

Kuva 9: HEVinnovations.fi-verkkosivujen uniikit käynnit ajalla 1.2.2024-20.9.2024

Nyt kun useampi hanke on jo pitkällä toteutusvaiheessa, on tulosviestintä entistä ajankohtaisempaa. Myös ohjelman tunnetuksi tekeminen niin ulkoisissa kuin sisäisissä kanavissa jatkuu aktiivisesti. Uutisia ja sosiaalisen median julkaisuja on tuotettu myös ohjelman ulkopuolisiin kanaviin ja uutiskirjeisiin. Ohjelma lanseerasi uutiskirjeen syyskuussa 2024, tavoitteena tuoda ohjelman ja hankkeiden tuloksia ja tapahtumia suuremman yleisön tietouteen, ja vahvistaa seudun yrityksille kohdistettua viestintää. Tilaajia ensimmäiselle uutiskirjeelle oli 98 henkilöä.

Kuva 10: HEVin LinkedIn-sivu on keskeinen ohjelman viestintäkanava ja tavoittaa alati kasvavan joukon uusia toimijoita.

Haastattelut ja kyselyt: toiminnan vaikuttavuus ja jatkuvuus

Ymmärtääksemme paremmin toiminnan vaikuttavuutta, kysyimme haastateltavilta mihin ohjelman heidän mielestään tulisi keskittyä ohjelman loppukaudelle (*Jotta HEVin rahoittama toiminta olisi mahdollisimman vaikuttavaa, mihin tulisi keskittyä seuraavien 3 vuoden aikana?*). **Vastaukset keskittyivät hyvin vahvasti toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen.**

Haastateltavien näkökulmasta jatkuvuuden varmistaminen edellyttää aktiivisia toimenpiteitä riittävän aikaisessa vaiheessa, mielellään jo nyt. Hankkeiden jatkuvuuden turvaamisen osalta nousi esiin kolme keskeistä edellytystä, joita tulisi varmistaa:

- Ymmärrys ja konkretisointi siitä, mitä vaikutuksia ja vaikuttavuutta hankkeissa on saatu aikaan. Tämä auttaisi turvaamaan jatkorahoituksen hakemista ja saamista sekä helpottaisi hankkeessa käynnistetyn toiminnan integroimisen ja siirtämisen osaksi olemassa olevaa kaupungin toimintaa.
- Omistajuuden määrittäminen hankkeiden jatkolle, eli kuka tai ketkä vastaisivat hankkeen jatkotoimenpiteistä. Kaikkien hankkeiden ei ole tarkoitus tai tarve jatkaa.
- Johdon tulisi kytkeytyä entistä paremmin mukaan, ja vaikuttavuuden kommunikointi voisi auttaa osallistamaan ja herätteleämään sekä poliittisen että virkamiesjohdon huomion.

Kaupunkien välisen yhteistyömallin jatkuvuus koettiin myös erittäin tärkeäksi/kriittiseksi. Keskeisiä

kysymysmerkkejä nousi liittyen siihen, perustuisiko jatkoyhteistyö uuteen hankkeeseen, vai olisiko mahdollista muodostaa yhteistyö joltain muuta kautta. Lisäksi pohdittiin sitä, kuinka rahoittaviin tahoihin voitaisiin vaikuttaa, jotta tulevat hankkeet tukisivat kaupunkien välistä yhteistyötä.

Toiminnan jatkuvuutta käsiteltiin myös hanketoteuttajille lähetetyssä kyselyssä. Kysyimme hanketoteuttajilta **”Mikä tai mitkä tekijät ovat ratkaisevia, jotta hankkeesi toimintaa voisi jatkaa vielä nykyisen rahoituksen päätyttyä?”**

Vastausten perusteella voidaan tunnistaa useampia ratkaisevia tekijöitä, jotka hanketoteuttajien mielestä vaikuttavat hankkeen toiminnan jatkoon, tässä ryhmiteltynä:

Hyötyjen osoittaminen ja sitouttaminen: Hankkeen tulee osoittaa hyötyjä ja sitouttaa vastuutahot tuomaan toiminta osaksi normaaleja prosesseja.

Toimintamallin luominen: Jatkossa on keskityttävä luomaan toimintamalleja, joita voidaan jalkauttaa myös pk-seudun ulkopuolelle.

Ekosysteemin vahvistaminen: Hankkeen täytyy vahvistaa ekosysteemiä ja löytää uusia rahoituslähteitä.

Toiminnan jalkautuminen: On tärkeää, että hankkeen tulokset integroidaan pysyvästi organisaatioiden työskentelyyn.

Muita huomioita: Jatkorahoituksen turvaaminen HEVi-organisaation tuella, oikeiden sidosryhmien tavoittaminen, kaupunkien virkamiesten sitouttaminen.

Näiden tekijöiden huomioiminen ja systemaattinen kehittäminen hankkeen aikana voi auttaa varmistamaan seudullisesti merkityksellisten hankkeiden toiminnan jatkumisen rahoituskauden jälkeen.

Hanketoteuttajia pyydettiin lisäksi pohtimaan hanketoiminnan vaikuttavuutta sekä elinvoimaisuuden että kestävästä kaupunkikehittämisestä näkökulmasta.

”Jotta hankkeesi toiminta olisi mahdollisimman vaikuttavaa elinvoimaisuuden/kestävän kaupunkikehittämisestä näkökulmasta, mihin toiminnan tulisi keskittyä seuraavien 3 vuoden aikana?”

Elinvoimaisuuden osalta nostettiin esiin erityisesti seuraavia asioita:

Yritysten tukeminen näiden omien tavoitteiden saavuttamisessa: (Pk)-yrityksiä tulisi sparrata tavoitteiden saavuttamisessa, ja huomioida näiden toiveet ja tarpeet hanketoiminnassa.

Pitkäjänteinen yhteistyö: Yritysten ja muiden kehittäjien kanssa tehtävä yhteistyö tulisi olla pitkäjänteistä.

Pilottikohteet: Uusien toimintatapojen ja teknologisten ratkaisujen jalkauttaminen pilottikohteiden kautta on avainasemassa. Myös valittujen haasteiden, joihin haetaan ratkaisuja, tulisi perustua aitoihin tarpeisiin.

Yhteydet yrityksiin ja rahoittajaan: Hankkeiden tulee panostaa yritysten mukaan houkutteluun, ja tukea yritysten ja rahoittajien sekä mahdollisten asiakkaiden välistä verkostoitumista.

Muita painotuksia: Kaupunkien välinen yhteistyö, viestinnän parantaminen, yritysymmärtäväisemmän toimintamallin kehittäminen.

Näihin kehitysehdotuksiin panostamalla hankkeiden vaikuttavuutta voidaan lisätä, ja tukea uusien ratkaisujen ja toimintamallien juurtumista osaksi yritysten ja kaupunkien toimintaa pitkällä aikavälillä.

Kestävän kaupunkikehittämisen osalta hanketoteuttajat nostivat esille erityisesti seuraavia seikkoja:

Kaupunkien sitouttaminen ja yhteiset tavoitteet: Kaikkien kaupunkien sitoutuminen ja yhteisten kestävän kehityksen tavoitteiden edistäminen on keskeistä.

PK-yritysten tukeminen: Pienten ja keskisuurten yritysten tarpeisiin vastaaminen ja heidän tukemisensa kestävän kehityksen ratkaisujen mahdollistamisessa.

Vaikuttavuuden maksimointi: Hankkeen tulisi keskittyä toimenpiteisiin, joilla on suurin vaikutus laatuun ja kestävyys.

Uusien energiateknologioiden pilotointi: Hiilineutraalien energiaratkaisujen pilotointi kaupungeissa on ratkaisevaa kestävien ratkaisujen jalkauttamisessa.

Muita painotuksia: Jakamistalouden edistäminen ja luovan alan mahdollisuudet pk-seudulla.

Näitä huomioimalla hankkeissa on mahdollista saavuttaa merkittävää vaikuttavuutta kestävän kaupunkikehityksen edistämässä, vahvistaa kaupunkien ja yritysten välistä yhteistyötä sekä jalkauttaa konkreettisia ja skaalautuvia ratkaisuja.

Kaupunkien yhteinen suunta, kyvykkyydet ja tehtävät innovaatioekosysteemien vauhdittamiseksi

Ohjelmalle v. 2022 Demos Helsingin kanssa tuotettu toimintaympäristöanalyysi synnytti sisältösuositusten lisäksi työkaluja kaupunkien roolin ja kyvykkyyksien kehittämiseen. Tähän arviointiin olemme ottaneet mukaan seuraavat:

- Kyvykkyydet innovaatioekosysteemissä
- Kehityspolut ja kaupunkien rooli innovaatioekosysteemissä

HEVi-koordinaatio on kehittänyt työkaluja edelleen, vastaamaan ajankohtaisia kehitystarpeita ja tuomaan lisää ymmärrystä toimintaympäristöstä. Hyödyntämällä näitä työkaluja voimme tarkastella ohjelman ja kasvavan portfolion vaikutusta kaupunkien toimintaan innovaatioekosysteemeissä.

Kaupungin roolit ja kyvykkyydet innovaatioekosysteemissä

Kaupunkien kyvykkyyksien kartta on luotu kuvaamaan kaupunkien toimintaa innovaatioekosysteemien suunnannäyttäjänä, välittäjänä ja mahdollistajana. Puolivälin arviointia varten tarkastelimme kyvykkyykskarttaa (ks. seuraava sivu) siitä näkökulmasta, mitä kyvykkyyksiä ohjelmassa 2021–2024 aikana on vahvistettu (**lihavoidut**), ja mitä tulisi entisestään vahvistaa (*kursivoidut*) innovaatiotoiminnan tuloksellisuuden ja osaamisen kehittämiseksi.

HEVisio pks-kaupunkien rooleista ja kyvykkyyksistä innovaatioekosysteemeissä

Suunnannäyttävä (Visionääri)

Asettaa agendan ja tavoitteet ekosysteemin kanssa

Operoi ja monitoroi kaupunkitason TKI-portfoliota ja investointeja

Välittäjä (Yhteisöagentti)

Verkottaa ekosysteemitomijoita ja edistää läpinäkyvyyttä, yhteistyötä ja yhteistä oppimista

Mahdollistaja (Palveluntarjoaja)

Vauhdittaa kehitys- ja innovaatiotoimintaa sekä liiketoiminnan kasvua

Ymmärrys, osaaminen

Strategian jalkautus
Kaupunkispesifit tarpeet
Kaupunkikehittäminen
Markkinaymmärrys
Tiedolla johtaminen

Tulevaisuuden mahdollisuudet ja riskit

Verkosto-osaaminen
Ekosysteemyhteistyö
Vaikuttavuusajattelu
Portfoliojohtaminen

Alueellinen kehittäminen
Kehittämisen kulttuuri
Tiedon ja ideoiden yhteiskehittäminen
Ideoiden linkitys kokonaiskuvaan
Tarpeiden ja puutteiden havainnointi
Markkinatuntemus
Rahoituslähteiden hyödyntäminen

Rahoituslähteet

Kaupungin rooli päivittäisessä TKI-toiminnassa

Toimintaympäristö ja palvelut

Kaupunkistrategia
Uudet avaukset
Esimerkillä johtaminen
Tulevaisuuskestävyys
Innovaatiostrategia
Alueellinen, kansallinen ja EU-tason vaikuttaminen

Innovaatiotoiminnan yhteisöomistajuus

Kaupunkihaasteet
Toiminnan resursointi
Innovatiiviset hankinnat

Yhteiset alustat ja ekosysteemitason viestintä
Yhteisen oppimisen ja jaetun ymmärryksen tilaisuudet
Korkeakoulu-yhteistyö
Innovaatioverkostot ja -ohjelmat
Ristiinpölytys
Ekosysteemien tarpeiden esilletuominen
Tuki kumppanuuksien muodostamisessa
Sparraus hankesuunnittelijoille
(Kv-)verkostot ja tapahtumat

Kokeilu-ympäristöt, TKI-klusterit
Fasilitoitu kokeilutoiminta
Hautomot, hubit
Soft landing -palvelut
Kaupunki-infra
Palvelupolut ja palvelukokonaisuudet
R2B-sisällöt

Poikkialaiset toiminnan kirkastajat

Toimintaympäristön kokonaiskuva
BI, koosteet innovaatio- ja kehitystoiminnasta

Ennakointitieto
AI

Substanssiasiantuntijapooli
Yritys- ja osaajapooli

Responsiivisuus
Saavutettavuus

Yleisesti voidaan sanoa, että kaupungit ovat vahvistaneet toimijuutta niin suunnannäyttäjän, välittäjän kuin myös mahdollistajan roolissa. On kuitenkin niin, että erityisesti toimijoiden välisen, välittäjän roolissa onnistuminen vaatisi enemmän resursseja, jotta esimerkiksi pelkästään portfolion sisäisistä synergioista saisi kaiken mahdollisen irti. Mahdollistajan kyvykkyyksiin kuuluvien palvelupolukokonaisuuksien uskotaan vahvistuvan myös ohjelmalle kehitetyn InnoVisions-työkalun myötä. Jotkut suunnannäyttäjäyteen liittyvät kyvykkyydet kuten *toiminnan resursointi* sekä *innovaatiostrategia* ovat elementteinä sellaisia, että niiden toteuttaminen vaatii myös vahvempaa toiminnan tuloksellisuudesta viestintää.

Kehityspolut: ”Perustekijästä ekosysteemien eliittiin”

Kun edellä oleva kyvykkyysskartta kuvaa kaupunkien rooleja ja kyvykkyyksiä, on kehityspolkujen kuvaus puolestaan väline tämänhetkisen tilanteen itsearviointiin sekä keskusteluihin siitä, miten haluamme kaupunkien ekosysteemytyössä kehittyä.

	1 PERUSTEKIJÄ <i>Reaktiivinen</i>	2 KEHITTYNYT KYTKIJÄ <i>Aktiivinen, seuraa kehitystä kansainvälisesti ja verkostoituu</i>	3 EKOSYSTEEMIEN ELIITTIÄ <i>Proaktiivinen, kansainvälisesti tunnustettu kumppani ja edelläkävijä</i>
SUUNNANNÄYTTÄJÄ	<p>OHJAUSVÄLINEET Kaupunkistrategia ei korosta innovaatiotyötä ja työ perustuu yksittäisiin toimintasuunnitelmiin</p> <p>TOIMINTATAPA Pistemäinen päätöksenteko ja kehitystyö: Irralliset panostukset, tavoitteet sektori- ja organisaatiokohtaisia</p> <p>Palautteen hyödyntäminen jatkokehityksessä ei ole vakiintunutta eikä kattavaa</p> <p>Innovaatiotoiminnan kehittämisen haasteet on tunnistettu kapeissa silloissa kuten kaupunkien tulosityksiköissä, eikä niiden ratkaisemista koordinoita yli sillojen</p>	<p>OHJAUSVÄLINEET Kaupungin strategia + innovaatioagenda ohjaamassa innovaatiotyötä</p> <p>Tiedolla johtaminen - innovaatiotoiminnan tilannekuva päättäjien käytössä</p> <p>TOIMINTATAPA Innovaatiotoiminnan visio on yhteiskehitetty, sisällöt, haasteet ja tavoitteet on asetettu ekosysteemyhteistyössä</p> <p>Toimijat altistavat työtään eri organisaatioiden ja asiantuntijoiden näkemyksille ja vaikutuksille</p> <p>Toimintaa ohjaavat: jatkuvuus rahoitus-/strategiakausien yli, poikkihallinnollisuus, systemaattisuus, tulosten kumuloituvuus</p>	<p>OHJAUSVÄLINEET Innovaatiot keskeisiä kaupunkistrategiassa, jonka rinnalla myös innovaatiostrategia</p> <p>Hyödynnetään seudulliset, kansalliset ja EU-strategiat, benchmarkit ja asemoituminen globaaleja</p> <p>TOIMINTATAPA Innovaatioagendan/-strategian systemaattinen hyödyntäminen ja systeeminen edelleen kehittäminen</p> <p>Ennakoiva, läpinäkyvä, tietoon ja vaikuttavuuteen pohjautuva päätöksenteko</p> <p>Ekosysteemi ja sen suunta on yhdessä ohjautuva: yritykset, TKI-laitokset, julkinen sektori, kansalaisyhteiskunta</p>

VÄLITTÄJÄ	<p>VERKOSTOTYÖN RAKENTEET JA TAVAT Yhteistyö toimenpidekohtaista, perustuu lähimpiin kontakteihin ja vakiintuneisiin yhteistyökumppanuuksiin</p> <p>Jatkuvuus ja omistajuus puuttuvat usein hanketoiminnasta ja tietoa häviää hankkeen päättyessä, vaikka kaupungit jakavatkin hankkeista kerättyjä oppeja sidosryhmille</p>	<p>VERKOSTOTYÖN RAKENTEET JA TAVAT Kaupunkien portfoliolle on kehitetty erilaiset innovaatiot huomioiva kehys sekä vaikuttavuustavoitteet - muodostetaan, rahoitetaan ja seurataan synergisiä kokonaisuuksia</p> <p>Yhteistyöverkostoja laajennetaan ja ekosysteemityötä kehitetään: portfoliotyö, avoimen innovaation kulttuuri, yhdessä oppimisen ja kehittämisen käytännöt</p> <p>Kaupunkien haasteiden ratkaisemisessa hyödynnetään yritysten, tutkijoiden ja kaupunkien eri asiantuntijoiden osaamista</p>	<p>VERKOSTOTYÖN RAKENTEET JA TAVAT Yhteinen oppiminen ja avoimuus ovat ekosysteemin aitoja menestystekijöitä</p> <p>Portfolion vaikuttavuutta arvioidaan sekä vertikaaleissa että kokonaisuutena. Keskeisillä ekosysteemin toimijoilla on vaikuttavat innovaatioportfoliot, ja portfoliolähestymistapa on vakiintunut yhteistyöhön kumppaneiden kanssa</p> <p>Vaikuttava toiminta ja tulokset saavat ekosysteemin toimijat resursoimaan rohkeasti innovaatiotoimintaan.</p> <p>Hanketoimintaa muokataan ajankohtaisia tarpeita vastaamaan, eikä tuloksia tai polkuja niihin sementoida etukäteen.</p>
MAHDOLLISTAJA	<p>PALVELUT Palvelut yleisten yrityspalveluiden perustyön kautta, niukat ja siiloutuneet resurssit Ei ole alustoja, joissa tiede, arjen asiantuntemus ja liiketoimintaosaaminen kohtaisivat</p> <p>RAHOITUS Ulkoista rahoitusta ei systemaattisesti hyödynnetä ja rahoituksia haetaan yksittäisten toimijoiden intresseistä käsin välittömään tarpeeseen</p> <p>Koulutukseen panostetaan, mutta osaaminen ei kanavoitu innovaatioiksi ja yrityksiksi verokkikaupunkien lailla, innovaatioita kehitetään kapeasta näkökulmasta</p> <p>Rahoitushakuja ohjaavat teemat ja tavoitteet, mutta rahoitus on edelleen hankekohtaista eikä kehitä kokonaisuuksia</p>	<p>PALVELUT Yleisten yrityspalveluiden lisäksi on palvelukokeiluja sekä hanketoimintaan perustuvia aihekohtaisia palveluita</p> <p>RAHOITUS Rahoituksen hakeminen on suunnitelmallista ja valmiuksia kehitetään Kaupungit selvittävät toimijoiden innovaatiotoiminnan pullonkaloja ja panostavat toiminnan laajuuden kasvattamiseen mm. viestien tki-toiminnasta, resurssien osaamiskeskittymiä ja lisäten kaupunkien asiantuntijoiden innovointityöaikaa</p> <p>Omissa rahoitushauissa sovelletaan yhdessä kehitettyä visiota, haasteita ja portfolion kehystä.</p> <p>Rahoitusinstrumentit on synkronoitu kokonaisuudeksi</p> <p>Rahoitusta on tarjolla kaikkiin keskeisiin teemoihin ja myös poikkileikkaavaan, monialaiseen innovaatiotyöhön</p>	<p>PALVELUT Jatkuvasti kehittyviä palvelupolkuja ja -kokonaisuuksia Erikoistunut tarjonta, joka toteutuu innovaatiokeskittymien konsortioiden ja allianssien yhdessä ohjaamana ja resursoimana</p> <p>RAHOITUS Toiminta rakentuu strategisesti valittujen kokonaisuuksien ja kehittämisen painopisteiden ympärille pitkäjänteisesti, ei hankekokonaisuuksien varaan. Rahoitus sallii riskinoton ja rohkeat isot kokeilut.</p> <p>Rahoitusta on saatavilla koko innovaatiopolulle ideoista kasvuun ja reagointia ympäristön muutoksiin ja mahdollisuuksiin kannustetaan</p> <p>Hyödynnetään paikallisia, kansallisia ja kv-rahoituslähteitä. Rahoittavia tahoja on kaikilta sektoreilta, ja resursseja allokoidaan yhdessä ekosysteemikumppaneiden kanssa seudullisen osaamistason vahvistamiseksi.</p>

Visio: PKS-kaupungit innovaatioekosysteemien aktiivisina kehittäjinä

Seudulla syntyy glokaaleja haasteita ratkaisevia, arvokkaita innovaatioita, joilla on kansainvälistä kysyntää. Innovaatiot tuottavat lisäarvoa niin tuottavuuden, viennin kuin hyvinvoinnin näkökulmasta.

Lisääntyneen yhteistyön, synergisten ohjelmien sekä pullonkauloja ratkovie toimien avulla alueen huippuosaaminen kääntyy lisääntyvästi innovaatioiksi ja yritystoiminnaksi. Tutkijoiden osaaminen on laajasti kysyttyä ja sovellettua pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemissä.

Yritystoiminta on kansainvälisesti skaalautuvaa ja houkuttelee alan kärkiasiantuntijoita seudulle. Lisääntyvä elinvoima luo ja turvaa hyvinvointia.

Aktiivisen verkottamisen ansiosta innovaatioita kehitetään yhä monialaisemmin, mahdollistaen ratkaisujen löytämisen myös kaupunkien laaja-alaisiin, visaisiin ongelmiin. Innovaatioita kehitetään ympäristössä, jossa monenlaiset taustat, sektorit, yritykset, tutkimustahot ja yhteisöt ovat edustettuina, ja yhä useampi kokee osallisuutta innovaatioiden kehittämiseen.

Yhteinen tulevaisuuden vision luominen ja kehityspolkujen tarkastelu auttavat tunnistamaan, mitä kyvykkyyksiä tulee kehittää, jotta innovaatiotoiminnan päämääriin päästään. Mille tasolle pks-kaupunkien tulee innovaatiotoiminnassa yltää, jotta 2020-luvun päätökset ja toimet rakentavat seudulle kestävästä menestystä? HEVi-ohjelma on yksi välineistä, joilla kaupungit onnistuvan yhteistyön ja laadukkaan hanketoiminnan avulla voivat saavuttaa kehitystavoitteitaan.

Johtopäätökset ja suositukset ohjelman toteutukselle 2025–2027

Pääkaupunkiseudun ja Suomen kilpailukyvyn edistämiseksi innovaatiotoimintaa on jatkuvasti suunnattava vuoropuhelussa verkoston kanssa. Toimintaympäristön muutokset ohjelmakaudella ovat olleet suuria niin kansallisesti kuin globaalisti. Pks-ekosysteemisopimus on sisällöllisesti ja menetelmällisesti osoittautunut kuitenkin kestäväksi ja toimivaksi, sillä siinä on huomioitu alustamainen avoin yhteiskehittäminen ja kaupungeille keskeiset painopisteet.

Ohjelman puolivälissä pohdituttaa jo se, mitä jää vuoden 2027 jälkeen? Saadaanko panostusten tuomat hyödyt näkyville niin uskottavasti, että sitoutuminen jatkoyhteistyöhön on parhaiksi todettujen toimintojen osalta itsestään selvää ja luottamusta on myös rohkeisiin uusiin avauksiin yhdessä? Hyvät onnistumiset yhteistyössä auttavat jatkuvuuden varmistamisessa. Yhteistyön synergioiden tunnistaminen on keskeistä – näiden saavuttaminen taas edellyttää luottamusta toimijoiden kesken. Näihin on panostettava 2025-27, jotta tavoitellut portfoliohyödyt saavutetaan.

Ohjelman rinnalle tulee tiiviimmin ottaa käyttöön myös muita rahoitusinstrumentteja. Kehityskohteet, hyötyvät kohderyhmät ja hankkeiden toteuttajajoukko monipuolistuvat, kun HEVi-rahoitettujen toimenpiteiden rinnalle tuodaan täydentäviä muilla rahoituksella tehtäviä työpaketteja. Monipuolisten kokonaisuuksien luodaan kestävyttä ja pitkäjänteisyyttä yli rahoituskausien. Rahoitusinstrumenttien laajentaminen edellyttää HEViä laajempaa yhteistyötä.

Toimintaympäristön ennakkoinnin sekä vaikuttavuuden todentamisen ja viestimisen käytäntöjä tulee edelleen kehittää. On pystyttävä tunnistamaan, priorisoimaan ja resursoimaan tulevaisuuden kannalta vaikuttavimmat kehittämisen kärjet. Vaikeassa taloustilanteessa tarve korostuu, kun kehittämistoiminnan rahoitusehdot kiristyvät. Portfoliossa on oltava innovaatiotyön varhaisemman vaiheen hankkeiden lisäksi välittömästi taloudellisesti merkittäviä tuloksia synnyttäviä hankkeita. Jatkon varmistamisessa ja innovaatioiden levittämisessä viestinnällä tulee olemaan tärkeä rooli.

4 suositusta HEVinnovations-ohjelmalle 2025–2027:

- 1. Hyödynnä monialaisen portfolion synergiat**
Portfolion hankkeissa tulee olemaan 100+ kehittäjää töissä. Yksittäinen toimija voi moninkertaistaa hankkeensa näkyvyyden sekä kohderyhmänsä saaman hyödyn toimimalla yhdessä HEVi-portfolion kollegojen kanssa, joilla on omat palvelunsa, tietonsa ja verkostonsa. Laaja portfolio mahdollistaa monialaiset innovaatiot.
- 2. Ratkaise pääkaupunkiseutua yhdistäviä haasteita**
Resurssit kannattaa kohdistaa erityisesti niihin kehittämiskohteisiin, jotka yhdistävät koko seutua. HEVi on alusta, jota pks-kaupungit johtavat, resursoivat ja koordinoivat yhdessä. Hankkeet pystytään kytkemään laajemminkin eri kehittämistöimiin.
- 3. Selkeytä viestit yrityksille**
HEVi-portfoliossa ja -verkostossa on monipuolisia palveluita ja yhteiskehittämisen mahdollisuuksia yrityksille. Panosta selkeään viestintään ja vie viestit verkostoa hyödyntäen sinne, missä yritykset ovat. Paketoi tarjonta toisten toimijoiden kanssa kokonaisuudeksi, jossa innovaatioiden ja kasvun palvelut yhdistyvät.
- 4. Vahvista suunnannäyttäjän kykyjä**
Vaikuttavuuden ja vision selkeä johtaminen ohjaa huomion olennaiseen ja auttaa valjastamaan kaikki käytettävissä olevat resurssit tulevaisuuden tärkeiden päämäärien saavuttamiseen. Katso pitkälle eteenpäin, luo strategisia ohjelmallisia kokonaisuuksia yhdessä toisten kanssa ja seuraa muutosta yli siilorajojen.

Lisää tietoa HEVi-ohjelmasta [nettisivuiltamme](#).

[Tilaa ohjelman uutiskirje](#), jossa kerromme ohjelman tki-yhteistyömahdollisuuksista yrityksille.

Seuraa meitä [LinkedInissä](#).